

26. Ogólnopolskie Spotkania
Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów

KOŁOSY

22-24 marca 2024

GDYNIA

PROGRAM

Szanowni Państwo,

Witam Państwa z okazji 26. edycji Ogólnopolskich Spotkań Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów oraz finału nagrody KOLOSZY za rok 2023.

Wieloletnią tradycją już jest, że jeśli marzec, to KOLOSZY! Wszyscy, którym bliski jest duch przygody i podróży zaplanowali spędzić te trzy marcowe dni w Gdyni w towarzystwie osób dzielących z nimi te pasje. I nie ma przy tym znaczenia czy jesteście wytrawnymi poznawcami nowych miejsc, ludzi i widoków,

czy dopiero rozpoczęliśmy tę drogę, a może nawet ledwie ją planujemy. Tutaj wszyscy złączeni są niewidoczną nicią, którą jest nieprzeparta ciekawość świata i dążenie do jego poznania.

Podróżowanie ma wiele fascynujących aspektów i tyle samo warstw. Dla kogoś będzie ono podróżą w głąb siebie, czasem ucieczką, innym razem poszukiwaniem własnego „ja”. Bywa motywowane czystą chęcią poznawania ludzi, kultur i miejsc wcześniej nam nieznanymi. Potrzebą zmierzenia się z własnymi ograniczeniami, wytyczania nowych dróg i przesuwania granic fizycznych i mentalnych.

Podróżowanie przynosi także kilka uniwersalnych prawd, które najłatwiej uwewnętrzniamy poprzez osobiste doświadczenie. Pomimo różnic kulturowych, społecznych i ekonomicznych, łatwo dostrzeganych w mniej lub bardziej odległych zakątkach świata, jesteśmy jedną ludzką rodziną, a każdy z nas jest współodpowiedzialny za otaczający nas świat. Podróżując lepiej i głębiej uświadamiamy sobie znaczenie solidarności i braterstwa oraz wagę i konsekwencje podejmowanych decyzji. Podróżując uważnie, z szacunkiem dla ludzi, ich kultur i ważnych dla nich miejsc, pochylając się nad odmiennościami, nad tym co nas dzieli i co łączy, stajemy się lepsi, bo bardziej uwrażliwieni na drugiego człowieka i na otaczający nas świat widziany jako jedność.

Wszystkim Państwu uczestniczącym w tegorocznych spotkaniach, prelegentom i widzom, życzę odnalezienia podczas odbywanych wypraw, wędrówek i zwykłych wycieczek tego, czego Państwo w nich poszukują.

Prezydent Gdyni
Wojciech Szczurek

Spis treści

Ogólnopolskie Spotkania Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów – Kolosy.....	3
Kapituła Kolosów	4
Honorowa Kapituła Kolosów.....	5
Rada Kolosów	6
Jury Nagrody im. M. Kuczyńskiego	7
Jury Nagrody FotoGlob.....	7
Laureaci Kolosów 1999–2022	8

program, duża Sala,

Polsat Plus Arena Gdynia

• Piątek, 22 marca	10
• Sobota, 23 marca	15
• Niedziela, 24 marca	20

program, Sala Seminarijna,

Polsat Plus Arena Gdynia

• Piątek, 22 marca	24
• Sobota, 23 marca	25
• Niedziela, 24 marca	26

Polsat Plus Arena Gdynia

– lokalizacja stoisk

Pożegnania

MIASTO
GDYNIA

Bank Polski

KOŁOSY GDYNIA

Największy podróżniczo-eksploracyjny festiwal w Europie

Gdynia, 24-26 marca 2023

Ogólnopolskie Spotkania Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów – Kolosy

Największa impreza podróżnicza w Europie. Przegląd wszystkiego, co najważniejsze i najciekawsze w minionym roku w polskich podróżach, wspinaniu, żeglarskim, speleologii. Kilkadziesiąt prezentacji, filmów i spotkań w przestrzeni mieszczącej cztery tysiące widzów. Wystawy, warsztaty i seminaria specjalistyczne, spotkania z autorami książek, targi sprzętu outdoorowego. Jednym słowem: **KOŁOSY**.

HISTORIA

1998	pomysł (Janusz Janowski)	od 2003	połączenie Spotkań i finału Kolosów, przeprowadzka na dobre do Gdyni
1999	pierwsza edycja Spotkań (26–28 lutego, Hala WTC Gdynia Expo)	od 2009	Kolosy i Spotkania w hali Gdynia Arena
2000	pierwsze posiedzenie Kapituły	2010	powołanie Rady Kolosów
2000	pierwszy finał Kolosów (17–18 marca, Kopalnia Soli „Wieliczka”)	od 2015	pokazy również w Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym Gdynia
2001–2002	Spotkania w Gdyni, finał Kolosów w Krakowie	2017	pierwsza edycja Nagrody Wiecznie Młodzi
2002	pierwsza edycja Nagrody im. Andrzeja Zawady	2019	powołanie Honorowej Kapituły Kolosów
		2020	pierwsza edycja Nagrody im. Macieja Kuczyńskiego
		2021	Aleksander Doba patronem Nagrody Wiecznie Młodzi

Kapituła Kolosów

Gremium stałe, które wybiera Super Kolosa (wspólnie z Honorową Kapitułą Kolosów), laureatów Kolosów za dokonania roku (wspólnie z Radą Kolosów) oraz laureatów Nagrody im. Andrzeja Zawady, Nagrody Wiecznie Młodzi im. Aleksandra Doby i nagród specjalnych.

PIOTR CHMIELIŃSKI

Pierwszy człowiek, który przepłynął kajakiem każdy kilometr Amazonki od źródeł aż do ujścia (w 1986 r.). Członek ekspedycji Canoandes '79, która podczas 3-letniej wyprawy po obu Amerykach przepłynęła 23 górskie rzeki (13 z nich po raz pierwszy), a w maju 1981 r. zdobyła kanion rzeki Colca w Peru (Chmieliński spłynął trasę od początku do końca kajakiem). W zestawieniu autorów najwybitniejszych dokonań eksploracyjnych XX w. „The New York Times” wymienił go w jednym szeregu z m.in. Robertem Pearym, Edmundem Hillarym i Neilem Armstrongiem. Absolwent wydziału mechanicznego AGH w Krakowie, współzałożyciel AKTK Bystrze. Wspólnie z pozostałymi członkami grupy Canoandes '79 laureat Super Kolosa 2000. W Kapitulę od 2003 r.

LESZEK CICHY

Wspólnie z Krzysztofem Wielickim pierwszy zimowy zdobywca Mount Everestu (1980 r.). Pierwszy Polak, który zdobył Koronę Ziemi. Dokonał pierwszych wejść na Shisparé Sar (7611 m.) w Karakorum oraz Gunnbjørns Fjeld (3694 m.), najwyższy szczyt Arktyki. Wytyczył nowe drogi na Gaszerbrum II (8035 m.), zachodni wierzchołek Kanczendzongi (Yalung Kang, 8505 m.) i Aconcagua (6960 m.). 4-krotnie uczestniczył w wyprawach na K2, w tym w jednej zimowej. W latach 1991–1995 prezes PZA. Z wykształcenia geodeta, z zawodu finansista. Wspólnie z pozostałymi uczestnikami wyprawy narodowej na Mount Everest z zimy 1980 r., laureat Super Kolosa 1999. W Kapitulę od 2000 roku (z przerwami).

JANUSZ JANOWSKI

Pomysłodawca Ogólnopolskich Spotkań Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów oraz Kolosów i ich dyrektor, od początku aż do dzisiaj odpowiedzialny za ich program oraz strategię rozwoju. Organizator kilkudziesięciu imprez podróżniczych. W latach 1993–2000 wspólnie z żoną, Anną, redagował i wydawał magazyn turystyczno-kulturalny „Wędrowiec”, był także wydawcą „Krakowskiego Informatora Kulturalnego”. W wolnych chwilach fotograf i miłośnik starych fortyfikacji. W pierwszą podróż autostopem wyruszył tuż po podstawówce, natomiast kilka lat temu przejechał rowerem z Krakowa do Gdyni (co pozostaje, niestety, jego jedynym wyczynem podróżniczym). W Kapitulę od 1999 r.

ANDRZEJ CISZEŃSKI

W środowisku speleologicznym zgodnie uznawany za najwybitniejszego wciąż aktywnego polskiego grotolazę, a zarazem za jednego z najlepszych na świecie w swojej dziedzinie. W 1998 r. ustanowił ówczesny rekord świata w głębokości eksploracji jaskiń: –1632 m. w Lamprechtssofen w Alpach Salzburskich. Uczestniczył w ok. 100 wyprawach, większością z nich kierował. Eksplorował podziemne systemy m.in. w Tatrach, Alpach, północnej Afryce, Meksyku, USA, Patagonii, Iranie, na Półwyspie Arabskim, Wyspie Wielkanocnej i na Antypodach. Od kilku lat kieruje wyprawami Centralnej Komisji Taternictwa Jaskiniowego PZA, badającymi jaskinie w Chinach. Laureat Super Kolosa 2009. W Kapitulę od 2016 r.

MONIKA WITKOWSKA

Kobieta wielu pasji połączonych kłębem, jaką jest chęć poznawania świata. Podróżniczka (najchętniej z plecakiem, na własną rękę, często z dala od turystycznej sztafpy), himalaistka (zdobyła m.in. Koronę Ziemi i cztery ośmiotysięczniki: Mount Everest, Manaslu, Lhotse i K2, choć można ją spotkać też w niższych górach), a także zapalona żeglarka oceaniczna (dwa razy opłynęła Horn, przepłynęła Przejście Północno-Zachodnie, Atlantyk, Pacyfik). Jeśli nie jest na wyprawie, pisze artykuły i książki, których ma już w dorobku kilkanaście. W Kapitulę od 2019 roku.

JOANNA PAJKOWSKA

Żeglarka oceaniczna, żeglarstwo uprawia od czasów studenckich, przepłynęła 250 tysięcy mil morskich, trzykrotnie (dwukrotnie samotnie) opłynęła świat, ostatnio, w 2019 roku, dokonała tego bez zawijania do portów, jako pierwsza Polka. Mieszkając w Anglii pracowała jako ratownik morski, była członkiem załogi statku ratowniczego i wielokrotnie brała udział w akcjach ratowania poszkodowanych na morzu. W przeszłości żeglowała również na wokółziemskiej etapowej trasie, a także w załogach dwuosobowych na trasie z Australii do Brazylii oraz z Florydy do Słowenii. Ściagała się również, z dużymi sukcesami, w regatach przez Atlantyk OSTAR i TWOSTAR. Jako jedyna jest posiadaczką aż trzech Srebrnych Sekstantów - nagród przyznawanych za Rejs Roku. Laureatka Super Kolosa 2021. W Kapitulę od 2022 roku.

Honorowa Kapituła Kolosów

Gremium doradcze Kapituły, które wspólnie z nią wybiera Super Kolosa.

KRYSZTOF BARANOWSKI

Żeglarz, kapitan jachtowy, jedyny Polak, który dwukrotnie opłynął samotnie kulę ziemską (1972–1973 na jachcie Polonez w kierunku wschodnim wokół Przylądka Dobrej Nadziei i Hornu oraz 1999–2000 na Lady B trasą pasatową). Inicjator „Szkoły pod Żaglami”. 2006–2007 w Kapitułe Kolosów. Laureat Super Kolosa 2007.

RICHARD KONKOLSKI

Żeglarz, pierwszy obywatel b. Czechosłowacji, który opłynął świat w samotnym rejsie. Dokołał tego na własnoręcznie zbudowanym jachcie Nike. Potem powtórzył ten wyczyn jeszcze dwukrotnie. Przez wiele lat jego macierzystym portem był Szczecin. Laureat Super Kolosa 2018.

WOJCIECH JACOBSON

Żeglarz, kapitan jachtowy, przepłynął ponad 260 tys. mil morskich. W latach 1985–1988 brał udział w zorganizowanej przez Janusza Kurbiela próbie pierwszego przepłynięcia Przejścia Północno-Zachodniego małym jachtem z zachodu na wschód. W 1988, wspólnie z Ludomirem Mączką, doprowadził przedsięwzięcie do końca. 2000–2010 w Kapitułe Kolosów. Laureat Super Kolosa 2015.

KRYSZTOF WIELICKI

Jeden z najwybitniejszych himalaistów w historii, pierwszy zimowy zdobywca Mount Everestu (wspólnie z Leszkiem Cichym), jako piąty na świecie skompletował Koronę Himalajów i Karakorum. 2010–2020 w Kapitułe Kolosów. Współlaureat Super Kolosa 1999, otrzymał także Super Kolosa 2006 za całokształt dokonań.

PIOTR PUSTELNIK

Wybitny himalaista, jako trzeci Polak (po Jerzym Kukuczce i Krzysztofie Wielickim) skompletował Koronę Himalajów i Karakorum. Doktor inżynierii chemicznej, pracownik naukowy Politechniki Łódzkiej, od 2016 roku prezes PZA. Znany ze swojej wytrwałości i wzorowej postawy etycznej w górach. Laureat Super Kolosa 2010.

JANUSZ MAJER

Alpinista, himalaista, podróżnik oraz współtwórca (wspólnie z A.Hajzerem) marek Alpinus i i HiMountain. Zdobywca m.in. Noszaka i Broad Peaka. Współautor pierwszego polskiego przejścia drogi The Nose na El Capitan. Szef programu Polski Himalaizm Zimowy (2013-2018). Laureat Super Kolosa 2022 za wybitny wkład w rozwój polskiego himalaizmu.

RYSZARD PAWŁOWSKI

Zdobywca jedenastu ośmiotysięczników, pięciokrotnie stał na szczycie Mount Everestu, autor wielu nowych dróg i wartościowych powtórzeń w górach najwyższych, jeden z najbardziej doświadczonych przewodników wysokościowych na świecie. Laureat Super Kolosa 2019.

KOLOSY (NAGRODY)

Są przyznawane przez Kapitułę za dokonania zrealizowane w roku poprzedzającym werdykt (np. Kolosy 2019 to nagrody przyznawane w marcu 2020 za osiągnięcia roku 2019). Kapituła, wspierana przez Radę Kolosów, nagradza osiągnięcia w pięciu równorzędnych kategoriach: Podróże, Żeglarstwo, Alpinizm, Eksploracja jaskiń oraz Wyczyn roku.

KOLOSY (STATUETKI)

Zwycięcy i wyróżnieni otrzymują statuetki przedstawiające postaci nawiązujące wyglądem do słynnych Moai, posągów z Wyspy Wielkanocnej. Wykonane są z porfi ru, a każda jest niepowtarzalna, bo rzeźbiona ręcznie. „Zwykły” Kolos waży nieco ponad sześć kilogramów, Super Kolos – prawie dziesięć.

SUPER KOLOS

Przyznawany co roku przez Kapitułę Kolosów wspólnie z Honorową Kapitułą Kolosów za całokształt osiągnięć lub w uznaniu wybitnego historycznego dokonania zespołowego, zazwyczaj w jego rocznicę.

NAGRODA SPECJALNA KOLOSÓW

Honorowa nagroda, którą Kapituła wręcza co roku w uznaniu dorobku lub dokonań ważnych dla środowiska podróżniczego, a wykraczających poza kategorie, w których przyznawane są Kolosy.

NAGRODA DZIENNIKARZY

Honorowa nagroda przyznawana niezależnie od werdyktów Kapituły w głosowaniu dziennikarzy akredytowanych podczas finału imprezy.

NAGRODA IM. ANDRZEJA ZAWADY

Statuetka połączona z nagrodą finansową w wysokości 15 tys. zł fundowaną przez Miasto Gdynia z przeznaczeniem na organizację wyprawy dla osoby lub osób wybranych przez Kapitułę spośród kandydatów, którzy zgłoszą projekt ciekawego i ambitnego przedsięwzięcia, wykażą się obiecującym dorobkiem i nie przekroczą 35. roku życia. Wręczają ją zazwyczaj prezydent Gdyni oraz Anna Milewska, wdowa po Andrzeju Zawadzie.

NAGRODA WIECZNE MŁODZI IM. ALEKSANDRA DOBY

Analogiczna do Nagrody im. Andrzeja Zawady nagroda finansowa (15 tys. zł) fundowana przez Miasto Gdynia dla laureatów, którzy przekroczyli 65. rok życia. Wręcza ją prezydent Gdyni oraz Gabriela Doba, wdowa po Aleksandrze Dobie.

NAGRODY PUBLICZNOŚCI

Honorowe nagrody za najlepszą prezentację oraz najlepszą fotografię towarzyszącą Kolosom wystawy FotoGlob, przyznawane w głosowaniu publiczności.

GRAND PRIX WYSTAWY FOTOGLOB

Nagroda przyznawana przez jury konkursu FotoGlob za najlepsze zdjęcie wystawy fotograficznej odbywającej się przy okazji Kolosów.

NAGRODA IM. MACIEJA KUCZYŃSKIEGO

Nagroda dla autora lub autorki najciekawszej debiutanckiej książki o tematyce podróżniczej wydanej w roku poprzedzającym jej przyznanie

Rada Kolosów

Począwszy od edycji za rok 2009 Kapitułą wspomaga Rada Kolosów, powoływana corocznie przez organizatora nagród w porozumieniu z Kapitułą. Osoby zasiadające w Radzie biorą udział w wyborze laureatów Kolosów za dokonania roku, głosując każdy w swojej kategorii.

ALPINIZM

BOGUSŁAW KOWALSKI

Alpinista, podróżnik i fotograf, a także instruktor alpinizmu oraz wspinaczki sportowej i wysokogórskiej Polskiego Związku Alpinizmu. Od 2004 r. w Komisji Szkolenia PZA – jej szef i członek zarządu PZA w latach 2007–2010. Działa w Klubie Wysokogórskim w Toruniu. Na swoim koncie ma wiele przejść w Tatrach, Alpach, Dolomitach, Himalajach i w Ameryce Południowej, gdzie wspólnie z partnerami wytyczył trzy polskie nowe drogi. Dwukrotnie wyróżniany na Kolosach za dokonania 2004 i 2005 roku. Współpracował z wieloma prestiżowymi magazynami górskimi. Obecnie związany z redakcją „Taternika”.

PIOTR TOMALA

Organizator i lider kilkunastu wypraw w Alpy, Andy, góry Alaski i Himalaje. W latach 2018–2021 był szefem programu Polski Himalaizm Zimowy im. Artura Hajzera. Wszedł na Mt. McKinley, Aconcagua, Huascarán, Pisco, Alpamayo, Ama Dablam, Island Peak, Cho Oyu, Broad Peak. Uczestniczył w wyprawach unifikacyjnych PHZ PZA: w 2013 na Dhaulagiri i 2014 na Broad Peak Middle. Brał także udział w Zimowej Narodowej Wyprawie na K2 2017/2018. Wyróżniony przez American Alpine Club za akcję ratunkową na Nanga Parbat, która ocalała Elisabeth Revol.

EKSPLORACJA JASKIŃ

DARIUSZ BARTOSZEWSKI

Taternik jaskiniowy od początku lat dziewięćdziesiątych XX w. Uczestnik kilkudziesięciu wypraw odkrywczych, sportowych i poznawczych do jaskiń Austrii, Włoch i Rumunii. Członek zespołu nagrodzonego Kolosem za eksplorację austriackiej Jaskini Ciekawej. Współautor ważnych odkryć w największej jaskini Polski – Wielkiej Śnieżnej. Fotograf i kartograf jaskiniowy, autor wielu planów jaskiń i artykułów w fachowej prasie. W wolnych chwilach również żeglarz oraz wędrowiec górski.

RAFAŁ KARDAŚ

Jako alpinista jaskiniowy i alpinista jest aktywny od 1969 r. Uczestnik wypraw do jaskiń Austrii, Bułgarii, Czarnogóry, Francji, Gruzji, Hiszpanii, Rosji, Włoch i Wyspy Wielkanocnej. Brał udział m.in. w eksploracji Lamprechtsofen (w latach 1998–2001 najgłębszej jaskini świata). Przez wiele lat pracował przy inwentaryzacji jaskiń tatrzańskich. Instruktor alpinizmu jaskiniowego, wspinaczki wysokogórskiej i sportowej. W latach 1986–2007 członek zarządu Polskiego Związku Alpinizmu. Był także członkiem kolegium redakcyjnego „Taternika” (1992–2000).

MAREK LORCZYK

Prezes Sądeckiego Klubu Taternictwa Jaskiniowego i wiceprzewodniczący Komisji Taternictwa Jaskiniowego Polskiego Związku Alpinizmu. Pomysłodawca i uczestnik eksploracji, podczas której dokonano jednego z najważniejszych odkryć speleologicznych w polskich Tatrach – pogłębienia Jaskini Małej w Mułowej. Wraz z pozostałymi członkami zespołu został za to osiągnięcie nagrodzony Kolosem 2002, rok później zaś wyróżnieniem za odkrycie nowego ciągu korytarzy.

PODRÓŻE

ANDRZEJ PIĘTOWSKI

Podróżnik, kajakarz i odkrywca. Absolwent matematyki na Uniwersytecie Stanowym Bowling Green w Ohio. Członek sławnej grupy Canoaandes'79 (nagroda Super Kolos 2000). Uczestnik pionierskich wypraw kajakowych, w tym historycznego spływu kaniemem Rio Colca. W lutym 1982 wyemigrował do USA. Organizator wypraw rowerowych do źródeł Amazonki (1998 i 1999) oraz spływów pontonowych na Alasce rzeką Lake Creek. W 2000 kierownik międzynarodowej ekspedycji „Source of the Amazon 2000”, która w sposób naukowy określiła lokalizację źródeł Amazonki. Zdobycza Mount McKinley (1987) oraz w 2002 r. najwyższego wulkanu Ekwadoru, Chimborazo (6300 m).

KAMILA KIELAR

Podróżniczka, etolożka, fotografka przyrody, dziennikarka. Od kilkunastu lat eksploruje tereny subpolarne. Podróżuje głównie solo, przejechała rowerem Alaskę, Kamczatkę oraz Jukon, w trakcie północnej wędrowki przemierzyła też szlak Pacific Crest Trail. Organizuje i prowadzi duże międzynarodowe projekty podróżnicze, takie jak Bike Jamboree (sztafeta rowerowa dookoła świata) czy Afryka Nowaka. Kocha niedźwiedzie, pierogi i dobrą literaturę. Wielokrotnie nagradzana za swoje podróże, prelekcje i zdjęcia (m.in. Kolos, dwa wyróżnienia i dwie Nagrody Publiczności w Gdyni). Ukończyła dziennikarstwo oraz podyplomowe studia pisarskie na UJ.

TOMEK MICHNIEWICZ

Dziennikarz, reportażysta i fotograf, z plecakiem przemierzył kilkadziesiąt krajów. Mieszkał z Pigmiami Baka w szalasach pośrodku lasu deszczowego, eksplorował dżungle północnego Laosu i wędrował pieszo przez Deltę Okawango. W Kambodży, wraz z organizacją Heritage Watch, tropił przemytników dzieł sztuki z XII wieku, a w Afryce brał udział w rozbiciu gangu przemytników kości słoniowej. Autor nagradzanych książek reportażowych: Samsara (2010), Gorączka. W świecie poszukiwaczy skarbów (2011), Swoją drogą (2014), Świat równoległy (2015), Chrobot. Życie najwykleszych ludzi świata (2018) oraz programów telewizyjnych i radiowych (m.in. „Trójka Przekracza Granice”).

ŻEGLARSTWO

DOMINIK BAC

Podróżnik, żeglarz, fotograf, kapitan jachtowy. Organizował i współ prowadził, jako kapitan, wyprawę żeglarską QNT Northwest Passage dookoła Ameryki Północnej z pokonaniem Przejścia Północno-Zachodniego (Nagroda im. Andrzeja Zawady 2005 oraz Kolos za 2007 rok). W latach 2002–2003 brał udział w wyprawie żeglarskiej dookoła Ameryki Południowej przez Prząłdek Horn, nagrodzonej Kolosem za 2003 rok.

WYCZYN

DAWID ANDRES

Wraz z żoną (pochodzącą z Filipin) zjeździł z plecakiem Azję. Wielokrotnie przemierzał Stany Zjednoczone, gdzie od lat mieszka i pracuje jako kierownik ciężarówki. Wspólnie z młodszym bratem Hubertem Kisińskim na przełomie lat 2015/2016 przejechali i przepłynęli na rowerach Amerykę Południową od Pacyfiku po Atlantyk, spływając Amazonkę na samodzielnie zaprojektowanych rowerach wodnych z napędem wykonanym z przerobionych szliferek. Za tę wyprawę w marcu 2016 roku otrzymali Kolosa w kategorii Wyczyn roku.

MAREK SŁODOWNIK

Dziennikarz, autor ponad tysiąca artykułów, kilku poradników oraz opracowań na temat żeglarstwa i jego historii. Pomysłodawca akcji „Ratujmy dezety” oraz Roku Mariusza Zaruskiego. Żegluj od 1973 roku, głównie po śródlądziu, Bałtyku i Morzu Północnym, ale odwiedził także Grecję, Chorwację, Australię, Sri Lankę, wschodnią Afrykę, Tajlandię i USA. Z Kolosami związany od pierwszej edycji w 1999 roku.

LECH FLACZYŃSKI

Podróżnik, wspinacz, uczestnik rajdów MTB. Najlepiej czuje się na dalekiej północy. Zamiłowanie do ekstremalnych wypraw dzieli z synem Wojciechem. Za wyprawę na Denali i pierwsze polskie spłynięcie rzeką Kuskokwim na Alasce otrzymał Kolosa 2007 w kategorii Wyczyn roku. Dwa lata później, również z synem, wyróżniony w tej samej kategorii za zdobycie najwyższego szczytu Kanady, Mount Logan, i spłynięcie canoe prawie 2000 km po rzekach Jukon i Porcupine.

8 **krakowskie**
spotkania
podróżników
15-17 listopada 2024

dworek.eu | kolosy.pl

[facebook.com/spotkaniawkrakowie](https://www.facebook.com/spotkaniawkrakowie)

Jury Nagrody im. Macieja Kuczyńskiego

Nagrodzie patronuje zmarły w 2019 roku wieloletni członek Kapituły Kolosów, wybitny speleolog i znakomity pisarz, którego książki stały się inspiracją do własnych poszukiwań dla kilku pokoleń czytelników. Fundatorem nagrody finansowej towarzyszącej NiMK jest Andrzej Ciszewski.

ANNA JANOWSKA

Od początku istnienia Kolosów jest bezcennym wsparciem ich inicjatora i dyrektora, Janusza Janowskiego. Każdego roku śledzi uważnie poczynania rodzimych podróżników, wspinaczy, grotolazów i żeglarzy. Wydawała „Wędrowca” i „Krakowski Informator Kulturalny”. W jury nagrody im. Macieja Kuczyńskiego reprezentuje organizatora konkursu jak i organizatora samych Kolosów.

WITOLD PALAK

Dziesięć lat temu za „Księżycową autostradę” - motocyklową podróż przez indyjskie Himalaje otrzymał wraz z synem, Adrianem Kolosa w kategorii „Podróże”. Gruntownie poznał Australię, Stany Zjednoczone, Singapur, ale przede wszystkim Indie i Nepal, które wraz z Dorotą Wójcikowską okrążyli na dwóch kółkach motocykla Royal Enfield. Jest autorem czterech książek i zawsze, nawet na pustyni, potrafiłby znaleźć cień, żeby trochę poczytać.

GRZEGORZ KAPLA

Jest raczej włóczugą niż podróżnikiem, bo nie stawia sobie żadnego celu poza tym, żeby droga stała się opowieścią. W poszukiwaniu dobrych historii odwiedził setkę krajów na wszystkich kontynentach z wyjątkiem Antarktydy. Ma na koncie kilogramy wywiadów ze sławnymi ludźmi dla kilku prestiżowych tytułów, kilka powieści sensoryjnych i pięć książek podróżniczych.

Jury konkursu FotoGlob

SYLWIA BUKOWICKA

Himalaistka, podróżniczka i fotografka, w roku 2002 pierwsza laureatka Nagrody im. Zawady, wyróżniona na Kolosach dwa lata później za zdobycie dwóch ośmiotysięczników – Gaszerbruma II (8035 m) i Czo Oju. Fotografuje cyfrowo i analogowo, specjalizuje się w reportażu, dokumencie i portretach. Członkini Związku Polskich Artystów Fotografików.

JAN SIEMIŃSKI

Od ponad ćwierć wieku zajmuje się fotografią krajobrazową. W swoim dorobku ma kilkanaście wystaw (m.in. podczas Kolosów 2015), liczne publikacje w prasie polskiej i zagranicznej oraz szereg wygranych konkursów fotograficznych. Ma własny, charakterystyczny styl, a w swojej twórczości jest – jak sam mówi – konserwatystą. Mieszka w Gdańsku.

MAURZYCJUSZ ŚMIERZCHAŁSKI

Artysta, fotograf, designer i realizator filmowy. Jest współautorem dokumentu o Güntherze Grassie oraz kilku albumów fotograficznych, m.in. Gdynia pod zagłami oraz Uśmiechnij się, jesteś w Gdyni. Wykładowca fotografii oraz organizator warsztatów fotograficznych. Jego prace były prezentowane na wielu wystawach, m.in. w Polsce, w Wielkiej Brytanii oraz w Niemczech.

Laureaci Kolosów 1999–2022

KOLOSY 1999

Kopalnia Soli „Wieliczka”

- **Super Kolos:** Andrzej Zawada wraz z zespołem
- **Podróże:** Romuald Koperski
- **Żeglarstwo:** Janusz Kurbiel
- **Alpinizm:** Jacek Fluder, Stanisław Piecuch i Janusz Gołąb
- **Eksploracja jaskiń:** Andrzej Ciszewski wraz z zespołem
- **Wyczyn roku:** Krzysztof Starnawski

KOLOSY 2000

Kraków

- **Super Kolos:** Grupa kajakowa Canoandes '79
- **Podróże:** zespół pod kierownictwem Wojciecha Wiltosa
- **Żeglarstwo:** Jerzy Wąsowicz
- **Alpinizm:** Anna Czerwińska
- **Eksploracja jaskiń:** grupa grotolazów pod kierownictwem Daniela Oleksego
- **Wyczyn roku:** Janusz Bochenek
- **Nagroda dziennikarzy:** Michał Thlon, Piotr Różalski

KOLOSY 2001

Kraków

- **Super Kolos:** Ludomir Mączka
- **Podróże:** Łukasz Henzel i zespół
- **Eksploracja jaskiń:** Zbigniew Rysiński
- **Wyczyn roku:** Sylwester Czerwiński
- **Nagroda dziennikarzy:** Sylwester Czerwiński
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Sylwia Bukowicka

KOLOSY 2002

Gdynia

- **Super Kolos:** Ryszard Schramm
- **Podróże:** zespół pod kierownictwem Marka Tomalika
- **Żeglarstwo:** Kolosa nie przyznano
- **Alpinizm:** Jacek Czyż
- **Eksploracja jaskiń:** grupa grotolazów z Nowego Sącza pod kierownictwem Marka Lorzcyka
- **Nagroda dziennikarzy:** Jacek Karaś i Rafał Świętoniowski
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Tomasz Fiedorowicz
- **Wyczyn roku:** Kolosa nie przyznano

KOLOSY 2003

Gdynia

- **Super Kolos:** Stanisław Szwarz-Bronikowski
- **Podróże:** Kinga Choszcz i Radosław „Chopin” Siuda
- **Żeglarstwo:** Jacek Waclawski
- **Alpinizm:** Marcin Tomaszewski, Krzysztof Belczyński i Dawid Kaszlikowski
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Andrzej Urbańczyk
- **Nagroda dziennikarzy:** wyprawa kajakowa Himalayak 2003
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Maciej Ciesielski

KOLOSY 2004

Gdynia

- **Super Kolos:** Marek Kamiński i Wojciech Moskał
- **Nagroda Specjalna:** Mieczysław Parczyński
- **Podróże:** Arkadiusz Milczar
- **Żeglarstwo:** Jindřich Kuchejda, Michal Nešvara i Ivan Orel
- **Alpinizm:** Wyprawa zimowa na Sziszapangmę: Piotr Morawski, Simone Moro, Jacek Jawień, Dariusz Załuski i Jan Szulc (kierownik)
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Jan Mela
- **Nagroda dziennikarzy:** Wyprawa zimowa na Sziszapangmę
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Dominik Bac, Sławek Skalmierski i Jacek Waclawski

KOLOSY 2005

Gdynia

- **Super Kolos:** Kazimierz Kowalski
- **Nagroda Specjalna:** Andrzej Urbanik
- **Podróże:** Piotr Opacian
- **Żeglarstwo:** Barbara Królikowska
- **Alpinizm:** Marcin Miotk
- **Eksploracja jaskiń:** wyprawa zorganizowana przez Sekcję Tatarnictwa Jaskiniowego Klubu Wysokogórskiego Kraków
- **Wyczyn roku:** Jakub Postrzygacz
- **Nagroda dziennikarzy:** Piotr Opacian
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** grupa młodych grotolazów na projekt Hagengebirge 2006

KOLOSY 2006

Gdynia

- **Super Kolos:** Krzysztof Wielicki
- **Nagroda Specjalna:** Kinga Choszcz
- **Podróże:** Mikołaj Książek, Katarzyna Gembałik
- **Żeglarstwo:** Tadeusz Nataneł
- **Alpinizm:** Kolosa nie przyznano
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Grzegorz Szyszowski
- **Nagroda dziennikarzy:** Romek i Jonasz Zańko
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Adam Pustelnik

KOLOSY 2007

Gdynia

- **Super Kolos:** Krzysztof Baranowski
- **Nagroda Specjalna:** Marek Kaczanowski, Maciej Łęgowski i członkowie 7. Gdańskiej Integracyjnej Drużyny Harcerskiej Keja
- **Podróże:** Anna i Jakub Urbańczyk
- **Żeglarstwo:** Załoga jachtu „Stary”
- **Alpinizm:** Łukasz Depta, Piotr Głuszek i Wojciech Kozub
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Lech i Wojciech Flaczyński
- **Nagroda dziennikarzy:** Lech i Wojciech Flaczyński
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Sławek Kunc i Piotr Tomza

KOLOSY 2008

Gdynia

- **Super Kolos:** Krystyna Chojnowska-Liskiewicz
- **Nagroda Specjalna:** Marek Kalmus
- **Podróże:** Jakub Pająk
- **Żeglarstwo:** Tomasz Lewandowski
- **Alpinizm:** Kinga Baranowska
- **Eksploracja jaskiń:** Wielkopolski Klub Tatarnictwa Jaskiniowego
- **Wyczyn roku:** Marek Klonowski i Tomasz Mackiewicz
- **Nagroda dziennikarzy:** Henryk Widera
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Członkowie AKT Watra

KOLOSY 2009

Gdynia

- **Super Kolos:** Andrzej Ciszewski
- **Nagroda Specjalna:** Michał Gąsiorowski i Tomasz Gorazdowski
- **Podróże:** Magdalena Nitkiewicz i Paweł Opaska
- **Żeglarstwo:** Kolosa nie przyznano
- **Alpinizm:** Kolosa nie przyznano
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Arkadiusz Mytko
- **Nagroda dziennikarzy:** Arkadiusz Mytko
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Wojciech Kozub

KOLOSY 2010

Gdynia

- **Super Kolos:** Piotr Pustelnik
- **Nagroda Specjalna:** Jarosław Frąckiewicz
- **Podróże:** Magdalena Skopek
- **Żeglarstwo:** Jerzy Radomski
- **Alpinizm:** Simone Moro, Denis Urubko, Cory Richards
- **Eksploracja jaskiń:** Artur Kozłowski
- **Wyczyn roku:** Sylwester Czerwiński
- **Nagroda dziennikarzy:** Jerzy Radomski
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Tomasz Kowalski

KOLOSY 2011

Gdynia

- **Super Kolos:** Aleksander Doba
- **Nagroda Specjalna:** Sztafeta Afryka Nowaka
- **Podróże:** Paweł Kilen
- **Żeglarstwo:** Bronisław Radliński
- **Alpinizm:** Kolosa nie przyznano
- **Eksploracja jaskiń:** Wyprawa Hoher Göll 2011
- **Wyczyn roku:** Piotr Kuryło
- **Nagroda dziennikarzy:** Piotr Kuryło
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Aleksandra Dzik

KOLOSY 2012

Gdynia

- **Super Kolos:** Henryk Jaskuła
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Andrzej Muszyński
- **Żeglarstwo:** Tomasz Cichocki
- **Alpinizm:** Wyprawa zimowa na Gaszerbrum I
- **Eksploracja jaskiń:** Członkowie Sekcji Grotolazów Wrocław i Sekcji Speleologicznej „Niedźwiedzie”
- **Wyczyn roku:** Kolosa nie przyznano
- **Nagroda dziennikarzy:** Anna Baran
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Andrzej Muszyński

KOLOSY 2013

Gdynia

- **Super Kolos:** Krzysztof Birkenmajer
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Kazimierz, Noe i Nel Ludwiński
- **Żeglarstwo:** Ryszard Wojnowski i załoga jachtu „Lady Dana 44”
- **Alpinizm:** Marcin Tomaszewski i Marek Raganowicz
- **Eksploracja jaskiń:** Marcin Gala
- **Wyczyn roku:** Michał Kozok
- **Nagroda dziennikarzy:** Dominik Szmajda, Andrzej Kozłowski, Maciej Mizgajski, Michał Rogacki
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Grzegorz Gontarz, Szymon Gontarz, Piotr Zaśko

KOLOSY 2014

Gdynia

- **Super Kolos:** Janusz Kurczab
- **Nagroda Specjalna:** Aleksander Doba
- **Podróże:** Piotr Strzeżysz
- **Żeglarstwo:** Ryszard Wojnowski
- **Alpinizm:** Adam Pustelnik
- **Eksploracja jaskiń:** Sopocki Klub Tatarnictwa Jaskiniowego i Sekcja Grotolazów Wrocław
- **Wyczyn roku:** Sebastian Kawa
- **Nagroda dziennikarzy:** Krzysztof Gutteter, Eliza Kugler, Paula Rettinger-Wietoszko, Krzysztof Podniesiński i Marta Żuchowska
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Grzegorz Gawlik

KOLOSY 2015

Gdynia

- **Super Kolos:** Wojciech Jacobson
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Kolosa nie przyznano
- **Żeglarstwo:** Piotr Kuźniar i załoga „Selma Expeditions”
- **Alpinizm:** Marcin Rutkowski, Wojciech Ryczer i Rafał Zajęc
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Dawid Andres i Hubert Kisiński
- **Nagroda dziennikarzy:** Tomasz Owsiany
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Michał Woroch i Maciej Kamiński

KOLOSY 2016

Gdynia

- **Super Kolos:** Janusz i Joëlle Kurbielowie
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Małgorzata Jarmulowicz i Zygmunt Leśniak
- **Żeglarstwo:** Szymon Kuczyński
- **Alpinizm:** Andrzej Bargiel
- **Eksploracja jaskiń:** Krzysztof Starnawski
- **Wyczyn roku:** Małgorzata Wojtaczka
- **Nagroda dziennikarzy:** Tomasz Jakimiuk
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Maciej Stromczyński i Grzegorz Ozimiński
- **Nagroda Wiecznie Młodzi:** Ryszard Pawłowski

KOLOSY 2017

Gdynia

- **Super Kolos:** Anna Czerwińska
- **Nagroda Specjalna:** Henryk Widera
- **Podróże:** Norbert Pokorski i Marek Potchowski
- **Żeglarstwo:** Kolosa nie przyznano
- **Alpinizm:** Marek Raganowicz
- **Eksploracja jaskiń:** Speleoclub Wrocław
- **Wyczyn roku:** Aleksander Doba
- **Nagroda dziennikarzy:** Krzysztof Story
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Tomasz Owsiany
- **Nagroda Wiecznie Młodzi:** Lech Flaczyński

KOLOSY 2018

Gdynia

- **Super Kolos:** Richard Konkolski
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Kamila Kielar
- **Żeglarstwo:** Szymon Kuczyński
- **Alpinizm:** Andrzej Bargiel
- **Eksploracja jaskiń:** Michał Ciszewski, Marcin Czart, Agata Klewar, Andrzej Porębski, Ewa Wójcik
- **Wyczyn roku:** Michał Woroch, Maciej Kamiński
- **Nagroda dziennikarzy:** Pamela i Krzysztof Kaczmarek
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Jacek Matuszek
- **Nagroda Wiecznie Młodzi:** Ryszard Teisseyre

KOLOSY 2019

Gdynia

- **Super Kolos:** Ryszard Pawłowski
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Adela Tarkowska i Krzysztof Józefowski
- **Żeglarstwo:** Joanna Pajkowska
- **Wyczyn:** Agnieszka Dzieadek
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Krzysztof Story
- **Nagroda Wiecznie Młodzi:** Anita Pogorzelska
- **Nagroda imienia Macieja Kuczyńskiego:** Cezary Borowy

KOLOSY 2020

Gdynia

- **Super Kolos:** Ryszard Gajewski, Maciej Pawlikowski
- **Nagroda Specjalna:** Marian Bała
- **Podróże:** Angelika Milli, Ingis Milli, Iyan Milli, Mo Abdoulvahab
- **Żeglarstwo:** Kolosa nie przyznano
- **Alpinizm:** Filip Babicz
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Maciej Besta
- **Nagroda dziennikarzy:** Maciej Besta
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Maciej Besta
- **Nagroda Wiecznie Młodzi imienia Aleksandra Dobry:** Wojciech Dąbrowski
- **Nagroda imienia Macieja Kuczyńskiego:** Rafał Wierzbicki

KOLOSY 2021

Gdynia

- **Super Kolos:** Joanna Pajkowska
- **Nagroda Specjalna:** Waclaw Liskiewicz, Jerzy Knabe
- **Podróże:** Mateusz Wrzaidło
- **Żeglarstwo:** Kolosa nie przyznano
- **Alpinizm:** Kolosa nie przyznano
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Piotr Wilk
- **Nagroda dziennikarzy:** Ola Mae
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Anna Hajdukowicz
- **Nagroda Wiecznie Młodzi imienia Aleksandra Dobry:** Maciej Krzeptowski
- **Nagroda imienia Macieja Kuczyńskiego:** Dorota Filipiak

KOLOSY 2022

Gdynia

- **Super Kolos:** Janusz Majer
- **Nagroda Specjalna:** Załoga jachtu s/y „Konstanty Maciejewicz”
- **Podróże:** Kolosa nie przyznano
- **Żeglarstwo:** Maciej Sodkiewicz
- **Alpinizm:** Łukasz Dudek
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Dorota Rasińska-Samocho
- **Nagroda dziennikarzy:** Szymon Makuch
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Michał Łukasiewicz, Karolina Gawoniz
- **Nagroda Wiecznie Młodzi imienia Aleksandra Dobry:** Michał Kochańczyk
- **Nagroda imienia Macieja Kuczyńskiego:** Ewa Chwałko

Piątek, 22 marca

FOTOPLASTYKON I NOMINACJE DO KOŁOSÓW: WYCZYN, ŻEGLARSTWO

PROWADZĄCY: DARIUSZ PODBERESKI

OTWARCIE 26. OSPŻIA oraz KOŁOSÓW (za rok) 2023

11:00

11:05–13:20 | BLOK I | FOTOPLASTYKON

Muzungu na hulajnodze. Jeziora Wiktorii – Tanganika siłami własnych mięśni

PIOTR BEJROWSKI, DOMINIK WIECZORKIEWICZ

11:05

W językach bantuskich różne warianty słowa muzungu oznaczały dawniej wędrowca. Dzisiaj odnoszą się do białych obcokrajowców. Do Piotra Bejrowskiego i Dominika Wieczorkiewicza muzungu pasowało w obu znaczeniach. Zaprawieni w dalekich podróżach (każdy z osobną), Piotr i Dominik przejechali przez Ugandę, Rwandę, Burundi i Kenię na... hulajnogach! Pokonali w ten sposób tysiąc kilometrów, z czego osiemset pomiędzy dwoma największymi afrykańskim jeziorami: Wiktorii i Tanganiką. Znaleźli się też w regionie Kigezi znanym z występowania goryli górskich, na Wyspach Ssese oraz parkach narodowych Jeziora Mburo i w burundyjskim Rusizi. W 150. rocznicę śmierci Davida Livingstone'a dohulali też nad rzekę Mugere pod Bużumburą, gdzie sławny Szkot, w towarzystwie Henry'ego Stanleya, dotarł jako pierwszy biały człowiek. Po drodze osobliwy środek transportu Piotra i Dominika budził duże zainteresowanie wśród miejscowych. Być może właśnie dlatego Dominik założył w kenijskim Kisumu... szkołę jazdy na hulajnodze!

Wprawka do Nilu - Splyw Wisly Kajakiem

ADRIANNA JARCZYK

11:40

Podczas pobytu w Egipcie, Ada Jarczyk wynajęła kajak i przepłynęła nim kawałek Nilu. Ujrzała okolice Kairu z innej, pociągającej perspektywy i od tej pory myśli o pokonaniu całego egipskiego odcinka wielkiej rzeki. W ramach przygotowań postanowiła zmierzyć się najpierw z rodzimą królową rzek i w trzy tygodnie przepłynęła cały żeglowny, liczący 942 kilometry odcinek Wisły. Przyjazny, czasem trudny i wymagający kondycyjnie dla osoby zdobywającej dopiero kajakarską wprawę. Największą niespodzianką po drodze okazał się wyłowiony przez nią list w butelce.

Kirgistan – w cieniu niebiańskich gór

KATARZYNA AUGUSTYN

12:15

Nieraz w jednej podróży kumuluje się to, co najlepsze. Katarzyna Augustyn, miłośniczka republik poradzieckich, górzystych terenów i pieszych wędrowek wyruszyła do Kirgistanu w ulubionym towarzystwie męża Norberta i syna Juliana. Na miejscu odnaleźli to, o czym marzyli: hipnotyzujące krajobrazy, tabuny dzikich koni, uśmiechniętych ludzi

o odmiennej, nomadycznej duszy. Pokonali 2,5 tys. kilometrów marszrutkami, współdzielonymi taksówkami i niezwykajnym, bo płatnym autostopem. Wskakiwali też na grzbiet koni, pędzili przez górskie łąki w kierunku ośnieżonych szczytów i docierali do mieszkańców położonych wysoko w górach jur. Znaleźli się na największym w Kirgistanie targu zwierząt i obserwowali mecz kokboru – tradycyjnej drużynowej gry rozgrywanej konno, w której zamiast piłki używa się martwej kozy. Czasem sami stawali się lokalną atrakcją. Przez cały czas próbowali także dociec, ile prawdy kryje się w stwierdzeniu bohatera jednego z filmów kirgiskiego reżysera Nurbeka Egena: „Kirgiz rodzi się Kirgizem, żyje jak Rosjanin, a umiera jak Arab”.

Ku Karaibom. Katamaranem po słońce

PIOTR I JOLANTA PRZEZDZIECCY

12:50

Ich największa żeglarska przygoda trwała pięć lat, choć gdyby sięgnąć do samych początków – nawet trzydzieści. Punkt zwrotny nastąpił w chwili, kiedy Jolanta i Piotr Przedzieccy zdecydowali się kupić swój pierwszy katamaran. Przez sześć kolejnych lat pracowali wspólnie w weekendy i wakacje, żeby doprowadzić go do należytego stanu. W 2018 roku w końcu ruszyli kanałami z Gdańska do Morza Śródziemnego. I dalej, na Wyspy Kanaryjskie, gdzie ich łódź uległa zniszczeniu, kończąc żywot na rafie nieopodal portu. Na miejscu kupili więc swój drugi sfatygowany, pięćdziesięcioletni katamaran, który z czasem zyskał drugą młodość i ważne usprawnienia. Piotr i Jolanta dotarli nim m.in. do Wysp Zielonego Przylądka. W minionym roku wyruszyli w swój najdalszy rejs: ku Karaibom... i kolejnym perypetiom.

13:20–13:40 | PRZERWA |

13:40–15:55 | BLOK II | FOTOPLASTYKON

Wokół Nanga Parbat: góry i ludzie

MAGDA JOŃCZYK

13:40

Fotografka od przeszło dziesięciu lat związana z Himalajami, Magda Jończyk, skupia się na mieszkańcach wysokogórskich, odizolowanych regionów. Nawiązuje z nimi przyjaźnie i osobiste relacje. W jej obiektywie i relacjach Szerpowie nigdy nie będą po prostu tragarzami. Będą ludem o bogatej kulturze

i ludźmi o własnych historiach. Tym razem dzięki Magdzie znajdziemy się w północnym Pakistanie, a kanwą opowieści będzie jej wymarzona wędrowka dookoła pasma Nanga Parbat. Magda przemierzyła drogę ze wsi Tarashing przez przełęcz Mazeno (5358 m) oraz Karo La (5050 m) do doliny Diamir. Wędrowka w tym rejonie oznaczała pokonywanie trudnego terenu poza szlakami, w okolicach lodowców oraz długie podejścia osuwającymi się zboczami i znaczne przewyższenia. Przede wszystkim jednak dała możliwość spotkania ludzi, którzy swoją pracą wspierają wysokogórskie przedsięwzięcia. Usłyszymy o tym, jak zyskująca popularność turystyki w najwyższych górach świata zmienia ich życie i mentalność.

Kosowo i Serbia – podróżowanie wbrew stereotypom

ANNA SOŁONINKO

14:15

Powroty w jeden rejon mogą zmienić się w cenną życiową podróż. Anna Sołoninko od ponad dwudziestu lat regularnie odwiedza Bałkany, po których przejechała prawie dziesięciokrotność równika. Serbię i Kosowo zna od podszewki, a mimo to od lat 90. przed każdą podróżą słyszy to samo ostrzeżenie: „Nie jedź, to niebezpieczne”. Jeszcze częściej słyszy je podczas napięć na granicy serbsko-kosowskiej, kiedy media straszą wojną w regionie. Jej obraz tych miejsc to suma własnych doświadczeń i lat kontaktów z ich mieszkańcami. Relacja Anny Sołoninko będzie więc opowieścią o gościnności ludzi i nieoczywistej przyrodzie, ale też o obawach serbskich i kosowskich dzieci oraz problemach ekonomicznych tamtych stron. Czy Serbowie z Miasta Diabła jeżdżą do Kosowa? Czy w Belgradzie kochają Wielkiego Brata i kto nim jest? Na te i inne pytania usłyszymy odpowiedzi wolne od stereotypów.

W dzicz i lód - wyprawa jachtem „Join Us” na wschodnią Grenlandię

MAREK KAPOŁKA, MAŁGORZATA RZEPECKA

14:50

Wschodnie wybrzeże Grenlandii to jedno z najbardziej spektakularnych i dzikich miejsc w Arktyce. Zimne prądy sprawiają, że lód utrzymuje się tam do późnego lata, a mieszkańcy nielicznych inuickich osad przez większość roku żyją odcięci od świata. W trakcie blisko dwumiesięcznej, czteroetapowej wyprawy, zmieniająca się załoga jachtu "Join Us" dotarła do bezludnych fiordów Mikis i Kangerlussuaq.

Kilkukrotnie pokonała wody cieśniny Duńskiej i eksplorowała fiordy w okolicy Tassilaq. Poszczególne etapy oznaczały wymagającą żeglugę wśród pól lodowych i arktycznej mgły. Dały też okazję, by odwiedzić pięć z sześciu zamieszkałych osad w tym regionie. W pobliżu jednej z nich Inuici polowali akurat na orki. Załogantom udało się nawet zabawić na miejscowej imprezie urodzinowej w wioskowej dyskotecce. W ciągu całej wyprawy „Join Us” przepłynął łącznie 2077 mil morskich.

Pływacy o dzielnych sercach

ALEKSANDRA KABELIS, PIOTR BIAKOWSKI

15:25

Piotr Biankowski i Aleksandra Kabelis pływają w wodach, do których gros pływaków nawet by nie weszło: specjalizują się w długodystansowym pływaniu na wodach otwartych zgodnie ze światowymi zasadami open water - bez wsparcia zewnętrznego i bez pianek ocieplających. Na koncie mają również niejedną medal w ekstremalnym pływaniu lodowym. Aleksandra Kabelis może się poszczycić przepłynięciem z Gdyni do Helu. W lipcu 2023 roku para pływaków pokonała wpływ największe naturalne jezioro Anglii, Windermere. Miesiąc później podjęli podwójną próbę przepłynięcia 34-kilometrowego Kanału Catalina w Los Angeles, w wyzwaniu, któremu towarzyszyła ważna zbiórka charytatywna.

15:55–16:15 | PRZERWA

16:15–18:30 | BLOK III | FOTOPLASTYKON

Roraima – powrót do źródeł

MATEUSZ WRAZIDŁO

16:15

To spotkanie z Roraimą stanowiło zarazem uzupełnienie i zamknięcie osobistej historii, która dla Mateusza Wrazidła rozpoczęła się niemal 20 lat temu. "Zaginione Światy" Wyżyny Gujańskiej fascynowały go od wczesnej młodości i z czasem stały się przedmiotem jego eksploracyjnej i naukowej obsesji. We wrześniu 2019 roku po wielodniowej przeprawie przez nietknięte lasy deszczowe Gujany, Mateuszowi wraz z zespołem udało się stanąć pod północną ścianą Roraimy (wyprawa przyniosła mu później Kolosa w kategorii Podróże). Wtedy też poczuł, że jest gotów doświadczyć swojej góry w bardziej osobisty sposób, idąc klasyczną drogą na szczyt płaskowyżu śladem XIX-wiecznych badaczy. Okazja ku temu nadarzyła się w kwietniu zeszłego roku. Kolejne spotkanie z Roraimą okazało się ważne także z powodów naukowych: na szczycie płaskowyżu uczestnikom wyprawy udało się zaobserwować nieznaną wcześniej w tym miejscu gatunek endemicznej rośliny – jak również zjawiska, które stawiają pod znakiem zapytania przyszłość tej unikatowej oazy bioróżnorodności.

W krainie wulkanów i orangutanów. Skuterem przez Sumatrę

WITOLD PALAK

16:50

W dalekich podróżach spalinowymi jednośladami Witek Palak spędził już kilka lat życia. Wiele dróg zawiodło go w słabo poznane tereny, takich jak ziemie Konyaków w północno-wschodnich Indiach (za tę wyprawę otrzymał swoje drugie wyróżnienie na Kolosach). Tym razem zapalony motocyklista wybrał się na Sumatrę, by mało uczęszczanymi drogami lokalnymi dojechać w rejony najmocniej zrujnowane przez fale tsunami w 2005 roku. Z 5 tys. kilometrów pokonanej trasy znaczną część stanowił przejazd długim na 1770 kilometrów pasmem wulkanicznych gór Barisan. Przez blisko miesiąc, z perspektywy siodelka, Witek poznawał zaplecze wyspy względnie nieskażonej przez masową turystykę i napływowe zwyczaje. Przyglądał się kulturze Bataków na wyspie Samosir i ludu Minangkabau w zachodniej części Sumatry. Pomagał przygotowywać jedzenie do świątecznych ceremonii, uczestniczył w sadzeniu ryżu oraz w trzech tradycyjnych weselach. Szanując lokalne prawo, heroicznie nie wypił ani jednego piwa.

Kuba rowerem

MICHAŁ KOCHAŃCZYK

17:25

Relacja z realizacji projektu zrealizowanego w ramach nagrody WIECZNE MŁODZI

Wydaje się, że był wszędzie i wszystkiego spróbował. Wytoczył drogi wspinaczkowe w Tatrach, zdobywał szczyty w Andach i Pamirze, wspiął się w Himalajach. Przemierzał Saharę i przepłynął Bałtyk na drewnianej tratwie. Uczestniczył w nagrodzonym Kolosem rejsie przez arktyczne Przejście Północno-Wschodnie na „Lady Danie 44. Wkrótce zostanie także Laureatem Nagrody Specjalnej Kolosów. „Wiecznie młody”, wiecznie pogodny. Michał Kochańczyk od dawna nie musi niczego udowadniać, ale tegorocznym objazdem Kuby przypomniał, że nie traci apetytu na świat. Przemierzając na rowerze wschodnią część wyspy, bardzo często zjeżdżał z głównych dróg. Zanurzał się w interior, docierał do odległych plantacji i zatrzymywał się u mieszkańców prowincji. Poznawał Kubę niedostępną dla uczestników tradycyjnych wycieczek turystycznych i przekonał się, że trudna sytuacja ekonomiczna kraju bywa źródłem niespodzianek. Relacja Michała będzie zarazem sprawozdaniem z realizacji projektu sfinansowanego dzięki Nagrodzie im. Aleksandra Doby przez Miasto Gdynia.

Ku dawnej sile. Rowerem przez Kanadę

MARZENA CELIŃSKA

18:00

Twierdzi, że mogłaby znaleźć wiele powodów, żeby w tę podróż nie pojechać: wiek, słabą znajomość angielskiego, a przede wszystkim osłabienie po zmaganiach z nowotworem. Jednak Marzena Celińska nie spytała swojej fizjoterapeutki, czy może ruszyć w świat. Chciała tylko wiedzieć, kiedy. Przemierzenie Kanady na rowerze miało być spełnieniem jej marzeń. I było! Przejechała 5 tys. kilometrów, od Wyspy Vancouver do Toronto, z czego ponad połowę o własnych siłach, pedałując. W Górach Skalistych zmagala się z niską temperaturą i długimi podjazdami. Na preriach, dla odmiany, z gorącym bezludnym przestrzeni. Odwiedzała miejsca, w których zatrzymał się czas. Mijała miasteczka liczące nieraz kilkudziesięcioro mieszkańców. Uczestniczyła też w zjeździe plemiennym Pierwszych Narodów zwanym pow-wow. Wszelkie trudności po drodze były rekompensowane niesamowitymi widokami oraz zaskakującymi spotkaniami z ludźmi. Z tej podróży Marzena Celińska wróciła szczęśliwsza i silniejsza.

18:30-18:45 | PRZERWA

18:45-21:35 | BLOK IV | NOMINACJE DO KOLOSÓW: ŻEGLARSTWO, WYCZYN

Hayat – Próba lodu. Przejście Północno-Zachodnie

DARIUSZ KROWIAK

18:45

To nie była próba lodu tylko z nazwy. Kapitan Dariusz Krowiak wraz z sześciuosobową załogą obrał za cel legendarne Przejście Północno-Zachodnie: zespół kanałów i mórz arktycznych, łączących ocean Atlantycki z Pacyfikiem. Stalowy jacht Hayat został zaopatrzony w zapas jedzenia na dwanaście tygodni i 19 lipca opuścił port w Halifaxie. W dwa i pół miesiąca załoga pokonała 7 tys. mil morskich, z czego znaczną część po niezmiernie wymagających wodach, charakteryzujących się gwałtownymi zmianami wiatrów, silnymi prądami i szybko budującymi się falami. Hart i umiejętności członków wyprawy wystawiały na próbę mielizny, mgły, silne prądy góry i pak lodowy. Zdarzył się też poważny przeciek w kałubie, który załoga, zdana tylko na siebie, zlikwidowała kładąc jacht na piasku podczas odpływu. Dzięki doświadczeniu starszych i zaangażowaniu młodszych załogantów, tytułową „próbę lodu” ekspedycja zaliczyła wzorowo.

Drewnianą łodzią po Dunaju - wędrówka wśród arcydzieł

PIOTR SADURSKI

19:20

Piotr Sadurski pokonał już niejedną drogę i niejedną rzekę na świecie. Tym razem nie szukał celu podróży w Wenezueli ani Tybecie, tylko wybrał się do sąsiadów, nad Dunaj. Najpierw z właściwym etnografowi zapalem na brzegu Saskiej Kępy zbudował własnoręcznie drewniany lejtak: tradycyjną łódź wiślana, wyposażoną w wiosła i żagiel. A potem ruszył w stronę bawarskiego Ingolstadt i rozpoczął rzeczną wędrówkę. Nie spieszył się. Płynął tak, by dostrzec i przeżyć jak najwięcej. Chłonał piękno Dunaju i z erudycją pasjonata historii doceniał kulturowe bogactwo mijanych miejsc: opactwa, mosty, miejsca pamięci... Przeglądał się też dynamice i funkcjonowaniu samej rzeki – aż do zamierzonej mety w węgierskim miasteczku Halásztelek. A wiślana łódka? Okazała się być pojazdem magicznym, który pozwolił Piotrowi dotrzeć do niedostępnych miejsc i przestrzeni.

Pacyfik-Atlantyk 2023: Pieszko między oceanami

TOMASZ PASIEK

19:55

Czy w pierwszą dłuższą pieszą podróż w życiu nie lepiej wybrać się do Przasnysza, a nie od razu na kraniec Ameryki? Takie pytanie Tomasz Pasiek zadawał sobie w pierwszych dniach marszu z chilijskiego Valparaiso nad Pacyfikiem do argentyńskiego miasteczka Ushuaia nad Atlantykiem. Przez 121 dni codziennego marszu przemierzył 3851 kilometrów, od oceanu do oceanu. Od blisko czterdziestu stopni i gryzącego dymu płonących lasów w Chile, do mrozów i huraganowych wiatrów na południu. Z początku używał kilkanaście plastrów dziennie, zanim stopy nie pogodziły się z butami. Miał problemy z wałęsającymi się psami. Musiał też planować uzupełnianie zapasów wody. Mimo trudności doceniał wędrówkę. W pieszej drodze czuł się bliżej miejsc i ludzi, niż w poprzednich, autostopowych i rowerowych podróżach po świecie. 8 czerwca, lżejszy o czternaście kilogramów, zameldował się w Ushuai. Jego własny wariant podróży do Przasnysza okazał się wspianą przygodą.

Nowicjusz na oceanie. Samotny rejs przez Atlantyk

PAWEŁ ŁOKAJ

20:30

Nigdy nie miał styczności z żeglarstwem ani nie uczestniczył w morskim rejsie. Umiejętności pływackich również nie posiadał. Przepłynął jednak samotnie kawał Atlantyku i to na nie było jakiejś jednostce: Paweł Łokaj w swój debiutancki rejs wyruszył wiosłową łodzią „Pianista”. Tej, na której Romuald Koperski dotarł w 2017 roku do portu w Scarborough na karaibskiej wyspie Tobago. Paweł obrał identyczny cel i ten sam punkt startu: Wyspy Kanaryjskie. Potem przyszedł czas zmierzyć się z oceaniczną rzeczywistością. W pierwszych dniach dokuczała mu choroba morska. Musiał przyzwycząić się do funkcjonowania w nieustannym rozkołysie, który utrudniał nawet banalne czynności. Prawdziwe trudności przyszły później: stracił część pitnej wody, zmagał się z falami, które nieraz zalewały całe wnętrze łodzi. Poważnie uszkodzony został ster, co mogło przedwcześnie zakończyć wyprawę. Były też momenty morskiej ciszy i spotkania z morskimi stworzeniami. W przedostatni dzień „Pianista” zgubił uszkodzony wcześniej ster, przez co rejs zakończył się we właściwym kraju, ale niewłaściwym porcie: w Guayaguayare na Trynidadzie.

Biegi pustynne na pięciu kontynentach

JULITA ILCZYSHYN

21:05

Wuefistka po operacji kolana, Julita Ilcyszyn, założyła sobie zdobycie tytułu Wielkiego Pustynnego Szlema jako pierwsza Polka. Rozpędziła się na tyle, że zdobyła ten tytuł w wersji Plus, jako pierwsza Europejka. Oznacza to, że przebiegła pięć pustynnych ultramaratonów na pięciu kontynentach. Każdy z nich był podzielony na sześć etapów i liczył łącznie 250 kilometrów. W sumie Julita przebiegła po pustyniach 1250 kilometrów, na każdej używając do cna parę butów. Poszczególne biegi miały swoją bezlitosną specyfikę. Na pustyni Namib dobowy amplituda temperatur przekraczała 50 stopni Celsjusza. Pustkowia w Gruzji męczyły ulewami. Atakama w Ameryce Południowej była najsuchsza, a jednak z fragmentem lodowatej rzeki do pokonania w bród. Antarktyda – najzimniejsza. Biegaczom ciążyły dodatkowo ich plecaki, zawierające m.in. w żywność i produkty medyczne. Organizator zapewnia jedynie wodę, namiot oraz wyznaczoną trasę. Czy przy szalonym wysiłku można jeszcze docenić surowe piękno przemierzanych miejsc? Wygląda na to, że tak...

Sobota, 23 marca

NOMINACJE DO KOŁOSÓW: PODRÓŻE, WYCZYN I FINAŁ (I)

PROWADZĄCY: WŁODEK RASZKIEWICZ

10:00–11:40 | BLOK V | NOMINACJE DO KOŁOSÓW: PODRÓŻE, WYCZYN

Wiadomość z Grenlandii, czyli jak przeszliśmy zimą Arctic Circle Trail

JĘDRZEJ JÓZEFOWICZ, PIOTR KILIAN

10:00

W marcu 2023 roku Jędrzej Józefowicz i Piotr Kilian wylecieli na Grenlandię, żeby zmierzyć się ze szlakiem Arctic Circle Trail w wersji zimowej. Byli już sprawdzonymi piechurami. Jędrzej maszerował z Lourdes do Santiago de Compostela oraz z Polski do Rzymu, a Piotr przeszedł na wskroś Beskidy i Narodowy Szlak Izraelski. Ten szlak miał być inny: pierwszy wspólny, pierwszy arktyczny. Na Grenlandii spędzili miesiąc, a trasę między miejscowościami Sisimiut a Kangerlussuaq pokonali dwukrotnie: tam i z powrotem. Raz po raz spotykali po drodze ciekawych ludzi. Przez około 440 kilometrów wędrowali po zamrzniętych jeziorach, arktycznej tundrze i ośnieżonych wzgórzach. Dotarli również do lądolodu grenlandzkiego. Zapasy ciągnęli na kilkudziesięciokilogramowych saniach – każdy własnych, nawet gdy jedno z nich uległo uszkodzeniu. Co okazało się największym wyzwaniem na szlaku? Mrozy, wiatr czy może chwilowy... brak śniegu?

Kongo problem. Podróż przez serce Afryki

MICHAŁ MIZIARSKI

10:35

Apetyt na podróż przez Demokratyczną Republikę Kongo dojrzał w Dominice „Dodo” Knitter i Michał Miziarski od dawna, choć w każdym z osobna. W zeszłym roku postanowili wspólnie przemierzyć drugie największe państwo Afryki, od Kinszasz aż do granicy z Ugandą. Śmiały zamysł przedstawili z wyprzedzeniem miejscowemu przewodnikowi, Obedowi Tuyumvire'owi, który zgodził się towarzyszyć im w drodze. W krótko wyprawa okazała się przygodą dla samego Obeda. W trójkę spłynęli barką i statkiem w górę rzeki Kongo, skąd ruszyli motorami przez zarośnięte drogi lasu deszczowego. Dotarli nimi aż do ugandyjskiej sawanny. W podróży przez kraj pełen martwych krokodyli, zalanych dróg i plastikowych krzeseł, łapówkarzy w mundurach i ludzi o wielkim sercu, Dominika i Michał próbowali przekonać się, jak wygląda słabo udokumentowane zwykłe życie Kongijczyków. Po drodze nie brakło wzlotów i upadków – szczególnie na wybojach. W ciągu czterdziestu dni przekonali się także, jak przechodzi się malarię, jak wygląda spotkanie z liderem ugrupowania partyzanckiego i co ceni sobie królowa leśnej społeczności Kitawara.

Pod niebem obcych bogów. Samotne przejście Gór Skandynawskich

EWA CHWAŁKO

11:10

Ta samotna podróż wzdłuż największego półwyspu europejskiego rozpoczęła się 2 czerwca 2023 r., kiedy stojąc na przylądku Nordkapp, Ewa Chwałko odwróciła się plecami od Oceanu Arktycznego i pomaszerowała na południe. Przez 105 dni pokonała 2900 kilometrów i ponad 24 500 metrów przewyższeń. Mimo astronomicznego lata, doświadczyła wszystkich pór roku i każdej możliwej pogody. Gdy 14 września stanęła na mecie przy latarni morskiej w Lindesnes, wiedziała, że niezwykła wyprawa szlakiem reniferów i laponijskich myśliwych się powiodła. Ten szlak miejscowi nazywają Norge på langs, czyli „Norwegia wzdłuż”. Ewa Chwałko może go nazwać godnym następcą Łuku Karpat, który przeszła samotnie trzy lata wcześniej. Zeszlóroczne przejście odbyła trudniejszym wariantem trasy z północy na południe, wybieranym przez około jedną piątą wędrowców, którzy się na Norge på langs decydują. W czasie wyprawy nie ominęła najwyższych masywów Gór Skandynawskich ani najwyższych szczytów Finlandii, Szwecji i Norwegii. Opowieść o tym przejściu będzie zarazem opowieścią o Laponii, Saamach i wypasach reniferów. O białych nocach, tundrze i ogromnych pustkowiach. Nagroda im. Macieja Kuczyńskiego, którą Ewa otrzymała za swój książkowy debiut, pozwala sądzić, że będzie to dobra opowieść.

11:40–12:00 | PRZERWA

12:00–14:15 | BLOK VI |
NOMINACJE DO KOŁOSÓW: PODRÓŻE, WYCZYN

Jak najdłuższą drogą – rowerem dookoła Europy

MATEUSZ JABŁOŃSKI

12:00

Późnym latem 2022 roku Mateusz Jabłoński spakował całe życie na rower i ruszył w kierunku Iranu, by po 20 tysiącach kilometrów... nigdy tam nie trafić. Zamiast tego w piętnaście miesięcy rowerowej podróży po Europie i poza nią, przejechał trasę rozciągającą się od Sahary aż za Koło Podbiegunowe. Siedem miesięcy pedałował w samotności, osiem w towarzystwie spotkanej po drodze portugalskiej partnerki. Było to wyprawa przez szesnaście krajów, gdzie wszystko zdawało się mieszać im szyki: od powodzi na pustyni, przez odmowę wizy, aż po niemal kończącą podróż kontuzję. Relacja Mateusza będzie opowieścią o ludziach i ich dobroci, o pięknie natury i jej trudnym charakterze, a przede wszystkim o tym, że życie ma dla nas często lepsze plany niż my sami.

Amerykańska Odyseja Motocyklowa

GRZEGORZ KĘDZIOR

12:35

Plan był jasny: przejechać w ciągu roku przez wszystkie kraje Ameryki Południowej i znaleźć przy tym dość czasu, żeby poznać nieco miejscowe kultury i obyczaje. Elżbieta i Grzegorz Kędzirowie wiedzieli, na co się piszą. Na koncie mieli już kilka motocyklowych, wielotygodniowych eskapad w różnych częściach świata. W kwietniu 2022 roku wyruszyli z kolumbijskiej Kartageny ku symbolicznemu celowi na Ziemi Ognistej: Ushuaia. „Miasteczko na końcu świata” było jednak tylko przystankiem w wielkiej motocyklowej włóczędze. Do punktu startu wracali wschodnią stroną kontynentu, przemierzając kolejne państwa, od Urugwaju po Wenezuelę. Wreszcie przez Wyżynę Gujańską dotarli do Bogoty, dokładnie w 365 dniu podróży. Tam poczuli, że... wciąż im mało! Zatankowali i ruszyli dalej: przez dziewięć państw Ameryki Centralnej i Północnej wraz Labradorem, Terytoriami Północnymi Kanady i Alaską. Kiedy w końcu zaparkowali pod domem, licznik wskazywał dystans 99 tys. kilometrów. Z amerykańskiej odysei Kędzirowie przywieźli ogrom wspomnień i doświadczeń – oraz przekonanie, że nie znudzą się sobą nawet po półtora roku nieustannego, wzajemnego towarzystwa.

Motocyklem dookoła Afryki

ANIA ŻAK

13:10

Czego mogła pragnąć kobieta, która na motocyklu przejechała już sporą część świata? Okazuje się, że przejechać jeszcze więcej! Ania Żak uważała Afrykę za największe czekające ją wyzwanie, a mimo to postanowiła ambitnie objechać cały kontynent i w 396 dni przemierzyła samotnie 60 tys. kilometrów. Jednak jej samodzielna podróż ani nie zaczęła się, ani nie skończyła w Afryce. Na rozgrzewkę Ania pojechała z Polski na Nordkapp przez Finlandię i wróciła drugą stroną przez Szwecję. Właściwą część wyprawy rozpoczęła później, w Maroku. Jej dalsza droga to opowieść o zmaganiach i spotkaniach. O mozolnym zdobywaniu niezbędnych wiz w krajach Afryki Zachodniej i o pomocnych ludziach, których podróżując spotykała na każdym kroku. Niestety wybuch wojny w Sudanie nie pozwolił Ani domknąć zamierzonej pętli i postawił przed nią dodatkowe wyzwanie: do Europy musiały wrócić przez upiornie gorący w tamtym czasie Półwysep Arabski.

Bieg do Grecji (tam i z powrotem) – 3600 km w 93 dni

TOMASZ SOBANIA

13:45

Biegacz ekstremalny, który w dwa miesiące potrafi dotrzeć maratonami z Gliwic do Barcelony, szuka już wyzwania uszytych na miarę. W zeszłym roku zbliżające się Igrzyska Europejskie w Krakowie podsunęły Tomaszowi Sobani pomysł biegu po znicz olimpijski, z którym wróci na ceremonię otwarcia. Jeden człowiek zamiast całej sztafety. Znicz ostatecznie przyleciał do Polski samolotem, jednak Tomasz postanowił pobiec i tak: po swój życiowy rekord. Miał obawy o bezpieczeństwo po drodze i niemałe trudności na trasie: walczył z deszczem, zamieciami śnieżnymi, wiatrem, zmęczeniem i kontuzjami. Miał też chwile zwątpienia, czy jego olbrzymi wysiłek służy czemuś większemu. Mimo to biegł dalej, robiąc przerwy na nocleg w podążającym za nim kamperze. Wreszcie dotarł do samego Maratonu, a stamtąd prosto do Aten, gdzie z rąk polskiego ambasadora odebrał wieniec laurowy. Po osiemdziesięciu sześciu maratonach bez jednego dnia przerwy, pętla się domknęła. Tomasz i wieniec dotarli do Stadionu Świąskiego.

14:15–14:35 | PRZERWA

14:35–16:40 | BLOK VII | NOMINACJE DO KOŁOSÓW: WYCZYN | GOŚĆ SPECJALNY

Japonia. Ostatni etap projektu „Obwód Ziemi na piechotę”

AGNIESZKA DZIADEK

14:35

Pasja Agnieszki Dziadek do pieszych wędrówek zaczęła się w 2013 od przejścia dwóch trzecich Głównego Szlaku Beskidzkiego. Przez kolejne 10 lat, unikając dróg, wędrując z plecakiem istniejącymi szlakami lub samodzielnie planowanymi trasami, Agnieszka pokonywała tysiące kilometrów po górach, lasach i bagnach. Przekraczała w bród rzeki i nocowała na dziko w namiocie – chyba że akurat udało jej się trafić do wiaty lub górskiej chaty. W 2020 roku otrzymała Kolosa za przejście trzech największych szlaków amerykańskich, jednak dopiero w minionym sezonie, pokonując autorską trasę od skraj do skraj czterech największych wysp Japonii, osiągnęła swój najśmielszy cel: przejście obwodu Ziemi na piechotę. I pomyśleć, że na świadectwie maturalnym dostała trójkę z WF-u!

Australia Siłami Natury

MICHAŁ KOZOK

15:10

Do tej wyprawy Michał przygotowywał się 9 lat. Najpierw wytyczył zarys trasy przez wszystkie skrajne przylądki kraju oraz najwyższe szczyty każdego stanu i terytorium Australii kontynentalnej. Potem rozmieścił zapasy pożywienia i sprzętu w ponad 70 miejscach. A w końcu... nadmuchał swoją kaczkę Grażynkę, towarzyszkę nagrodzonej Kolosem podróży Siłami Natury przez Amerykę Południową, po czym wyruszył w drogę. Dystans ponad 14 tys. kilometrów, tak jak dawniej, pokonał siłą własnych mięśni. I czego to nie używał po drodze! Jechał rowerem, hulajnogą i na deskorolce. Pływał kajakiem i deską na pagaj, a przez setki kilometrów pchał taczkę i wózek sklepowy. Przechodził przez wezbrane rzeki, bagna i pustynie. Znosił upały i przymrozki. Po ponad 13 miesiącach dotarł w końcu do mety na Przylądku Jork.

16:40–17:00 | PRZERWA

17:00–17:50

FINAŁ (I): Ceremonia wręczenia NAGRODY IM. ANDRZEJA ZAWADY, NAGRODY WIECZNIE MŁODZI IM. ALEKSANDRA DOBY, NAGRODY LITERACKIEJ IM. MACIEJA KUCZYŃSKIEGO, KOŁOSA w kategorii ŻEGLARSTWO oraz nagród okolicznościowych

Prowadzący: Kamila Kielar i Dominik Bac

Wzdłuż Amazonki

PETE CASEY – GOŚĆ SPECJALNY

15:45

Gościem specjalnym najbliższej edycji Kolosów będzie Brytyjczyk Pete Casey, który jako pierwszy w historii, używając jedynie możliwości własnego ciała, pokonał Amerykę Południową ze wschodu na zachód, zaliczając w trakcie trawersu całą Amazonkę. O niezwykłości tej podróży decydują po pierwsze nietypowy kierunek wyprawy: nie z nurtem, a pod prąd największej rzeki świata. Po drugie sposób jej realizacji. Pete pokonał całą trasę na piechotę, bądź wielokrotnie przepływając wpraw samą Amazonkę i jej liczne dopływy.

W czasie trawersu nie korzystał z żadnych środków transportu, nawet tych napędzanych siłą mięśni, jak kajak czy rower. W wędrownie towarzyszyli mu jedynie lokalni przewodnicy, których wynajmował jako gwarantów bezpieczeństwa w rejonach opanowanych przez bandyckie grupy parające się przemytem, handlem kokainą i rozbojami. Dotarcie do ukrytego w peruwiańskich Andach jeziora Ticla Cocha, uznawanego za stałe źródło Amazonki oraz do wulkanicznego szczytu Nevado Mismi, z której spływają pierwsze krople dające początek „królowej rzek”, zajęło podróżnikowi niemal sześć i pół roku. W wyniku nader częstych utrudnień zakończenie wyprawy nad Pacyfikiem nastąpiło po ponad siedmiu latach od chwili startu z brazylijskiej wyspy Marajó, a więc znacznie później, niż zakładał plan.

17:50–18:00 | PRZERWA

18:00–20:50 | BLOK VIII | NOMINACJE DO KOŁOSÓW: PODRÓŻE

Barren Lands Expedition 2023

MICHAŁ ŁUKASZEWICZ, KAROLINA GAWONICZ

18:00

Karolina Gawonicz i Michał Łukaszewicz, którzy od lat konsekwentnie dokumentują endemiczną faunę w najdalszych zakątkach świata, założyli sobie samodzielną, niezmotoryzowaną przeprawę kanu przez drugą na świecie największą połać niezamieszkałej dziczy: kanadyjskie Barren Lands. Tundrowy bezkres zamierzali przebyć śladami eksploratorów James'a Critchell-Bullocka i Johna Hornby'ego w stuletnią rocznicę ich wyprawy, a także odnaleźć zakopany przez parę Brytyjczyków depozyt filmowy. Za ten śmiały projekt otrzymali w zeszłym roku Nagrodę im. Andrzeja Zawady. Dzisiaj już wiemy, że im się udało. Chociaż wielowątkowa wyprawa kosztowała ich wiele wysiłku, Michał i Karolina nie zamierzają skupiać się w swojej opowieści na trudach i niebezpieczeństwach. Ważniejsze wydają im się historie, które podarowała im kanadyjska ziemia.

WYpóra. Twarze Paragwaju

TOMASZ OWSIANY

18:35

Za reporterskie opowieści z nieoczywistych stron świata Tomasz Owsiany zgromadził już parę kolosowych nagród i wyróżnień. Tym razem wyruszył do Paragwaju, gdzie skupił się na rdzennej ludności. Jakimi drogami chcą, a jakimi muszą dziś podążać pierwsi mieszkańcy tamtych ziem? Odpowiedzi szukał w suchym Chaco i w resztkach Puszczy Atlantyckiej. Wśród wiejskich pól i na ulicach miast. W domach milionerów, na polach marihuany i na wysypisku śmieci. Towarzyszył m.in. wspólnotom Aczów, którzy w dwa pokolenia przeszli od kamiennych siekier do smartfonów oraz Mbya Guaranich, żyjących ze zbierania miejskich odpadów. Mieszkał we wspólnotach ludu Ava Guaraní brutalnie wysiedlonych przez sojowych obszarników. Poświęcił sporo uwagi paragwajskiej prowincji oraz bogatym farmerom, potomkom europejskich imigrantów. Dokumentował też jasne i mroczne strony zamkniętej społeczności ortodoksyjnych Mennonitów.

Sokotra – Smocza Karawana

DAGMARA, LESZEK I DOBRAWA JURECCY

19:10

Nawet na tak zagadkową i trudno dostępną wyspę jak jemeńska Sokotra można dziś wykupić niszową wycieczkę. Dagmara i Leszek Jureccy postanowili jednak przemierzyć ten ląd na zupełnie innych zasadach. Wraz z ośmioletnią córką Dobrawą, ruszyli wokół wyspy na piechotę, podążając samodzielnie wytyczoną trasą przez dzikie góry, plaże, wysokie wydmy i rozległe półpustynie. Tak jak ludzie przed wiekami, polegali jedynie na własnej wytrzymałości, zgromadzonych zapasach oraz wytrwałości pomagającego im w transporcie ekwipunku wielbłąda, Numsiego. W długiej drodze odnajdywali to, co wcześniej rozbudzało ich podróżniczą wyobraźnię: endemiczną florę i faunę oraz szczególnie, surowe piękno wyspy. Pomimo wysiłku fizycznego i spartańskich warunków – a może właśnie dzięki nim? – zdołali poznać smak prawdziwej wolności i odnaleźć przyjaciół wśród członków lokalnej społeczności.

Z Pontu przez Dżawachetię do Armenii

KATARZYNA NIZINKIEWICZ

19:45

Sześć lat temu załamanie pogody w górach gruzińskiej Dżawachetii doprowadziło Katarzynę Nizinkiewicz do rodziny pontyjskich Greczynek. Losy ich przodków, wygnanych w XIX w. przez Imperium Osmańskie, stały się inspiracją do zeszlórocznej podróży. Wraz z partnerem, José Antoniem, wyruszyli śladami uciekających Pontyjczyków, idąc od tureckiego wybrzeża i gór Kackar do granicy z Azerbejdżanem. Sami wytyczali trasę. Czasem błądzili. Nieraz sypiali w opuszczonych wsiach i pasterskich domach. Przede wszystkim jednak spotykali gościnnych ludzi, dzięki którym coraz lepiej poznawali burzliwą historię i poranioną terażniejszość tamtych stron. Regionalnego tygla, w którym Turcy, Ormianie i Azerowie wciąż nie mogą znaleźć wzajemnego zrozumienia.

Jednoślądami Andersa

DOROTA LIMONTAS, PIOTR WOJTASZEK I WOLONTARIUSZE FŚJ

20:20

Bike Jamboree to społeczność harcerzy cyklistów i podróżników, która w przeszłości zrealizowała prawdopodobnie największą na świecie rowerową sztafetę, od Gdańska do Gdańska dookoła globu. Zeszlóroczne przedsięwzięcie zespołu – „Jednoślądami Andersa” miało połączyć walor historyczny i sportowy, zakładając jak najdokładniejsze przemierzenie szlaku armii generała Andersa, od Tatiszczewa w Rosji do Edynburga. Sytuacja geopolityczna wymusiła jednak zmiany: początek trasy wyznaczono poza terytorium Rosji, w Kazachstanie, a zamknięty dla obcokrajowców Turkmenistan trzeba było ominąć. Sztafeta ruszyła przez znaczone śladami Armii Andersa kraje: Uzbekistan, Iran, Irak, Jordanię i Izrael. W dążeniu do historycznej wierności, po opuszczeniu Włoch wyprawa rozdzieliła się na trasę wschodnią i zachodnią, by upamiętnić również tych Polaków, którzy zdecydowali się powrócić do kraju. Sztafeta zakończyła się 8 lipca 2023 r. równoległe w dwóch miejscach w Europie – w Edynburgu i Gdańsku. Operatorem całoci przedsięwzięcia była harcerska "Fundacja Światowe Jamboree".

Niedziela, 24 marca

GÓRY | NOMINACJE DO KOŁOSÓW: ALPINIZM, EKSPŁORACJA JASKIŃ, WYCZYN I FOTOPLASTYKON I FINAŁ (II)

PROWADZĄCY: DARIUSZ PODBERESKI

10:00–12:45 | BLOK IX | GÓRY, NOMINACJE DO KOŁOSÓW: ALPINIZM, EKSPŁORACJA JASKIŃ, WYCZYN

Oczekiwane zaskoczenie w Hoher Göll, czyli jak powstał Gamssteighöhlsyste

JACEK SZCZYGIEL

10:15

Wyprawa Wielkopolskiego Klubu Taternictwa Jaskiniowego w masyw Hoher Göll w Północnych Alpach Wapiennych Austrii odbyła się w drugiej połowie lipca. Dziesięcioosobowy zespół eksploratorów już drugiego dnia działalności osiągnął to, czego wyczekiwano od dawna: korytarz, który doprowadził do połączenia jaskini Gamssteighöhle z sąsiednią Częstochowaschacht. W kolejnych wyjściach dołączono i trzecią: Studnię Lubliniecką. Od tej pory mogli mówić już o systemie jaskiń. Eksplokacja pod ziemię oznacza czasami także regularną wspinaczkę. W Gamssteigu półkę położoną 1025 m nad dnem jaskini osiągnięto wspinając się i techniką hakową, i klasyczną. W dolnych partiach na głębokości ok. -300 odkryto z kolei dwa niezależne poziome ciągi. W efekcie prac skartowano 1870 m nowych korytarzy. Jaskinia Gamssteighöhle osiągnęła deniwelację 1025 m (-779, +246), a połączenie trzech jaskiń dało początek nowemu systemowi Gamssteighöhlsystem o łącznej długości 10 kilometrów.

„Fram”, Grenlandia, ściana Oqatssut

PAWEŁ HAŁDAŚ, MARCIN TOMASZEWSKI

10:40

Dotychczas nikt nie porwał się na zimowe wejście w stylu wielkościanowym na skalne ściany grenlandzkich fiordów – aż do marca zeszłego roku, kiedy Paweł Hałdaś i Marcin „Yeti” Tomaszewski w ciągu dwóch tygodni wytyczyli nową, liczącą 700 metrów i 17 wyciągów drogę „Fram” na ścianie zwanej przez Inuitów Oqatssut. Tym samym, przy mrozach dochodzących do -40 stopni Celsjusza, pokonali pierwszą w historii zimową drogę na Grenlandii w stylu wielkościanowym, uchodzącym za najbardziej techniczną formę wspinaczki. Na zawsze będą już związani z miejscem... którego nie brali pod uwagę. Wyruszając w szykowaną od długiego czasu wyprawę, zamierzali bowiem wspiąć się w okolicy wysp Storøen i Agpat. Plany zmienił topniejący lód.

Ku Podwójnej Koronie – góry najwyższe

DOROTA RASIŃSKA-SAMOĆKO

11:15

Jej niezwykle wyczyny wysokogórskie najłatwiej opisywać liczbami. Trzecia Polka na K2, Annapurnie i Makalu, laureatka Kolosa za rok 2022, Dorota Rasińska-Samoćko w zaledwie dwa sezony przeistoczyła się z dyplomatki w uznaną himalaistkę-rekordzistkę. W 2022 roku raptem w trzy miesiące zdobyła siedem (!!) ośmiotysięczników. Kobieta-błyskawica, „Speed Lady”, nie zwalnia tempa. W następnym roku weszła na trzy kolejne szczyty z Korony Himalajów i Karakorum: Dhaulagiri, Manaslu (w pięć dni) i Cho Oyo (w cztery dni). W tym samym sezonie zdążyła jeszcze zdobyć swój siódmy wierzchołek z Korony Ziemi: najwyższy szczyt Ameryki Północnej, Denali. Co więcej, wszystkie wejścia zrealizowała bez rozbudowanego zaplecza logistycznego, a ciężar organizacji wypraw spoczywał głównie na niej samej.

Eksploracja jaskiń w wapiennym masywie Kanin na Słowenii

PAWEŁ RAMATOWSKI

11:50

Sekcja Taternictwa Jaskiniowego Klubu Wysokogórskiego Kraków działa aktywnie w Alpach Julijskich od wielu lat. W 2006 roku otrzymała zespołowego Kolosa za odkrycie i eksplorację Polskiej Jamy, znanej również jako BC-4. W zeszłym sezonie osiemnastoosobowy zespół poczynił znaczne postępy w eksploracji Studni Pod Nową Bazą, w wyniku której udało się pogłębić obiekt o blisko pół kilometra i osiągnąć 935 metrów głębokości. W fascynujący świat skalnych korytarzy w tym trudnym pod względem geologicznym masywie wprowadzi nas kierownik wyprawy „Kanin 2023”, Paweł Ramatowski. Penetrowanie jaskini było dużym wyzwaniem. Eksplorację prowadzono również w zimę i na wielu etapach w stylu sportowym. Wybitnie pionowy przebieg korytarzy i liczne ciągi wodne uniemożliwiały założenie podziemnego biwaku. Co więcej, skrajnie ciasne przełazy okazały się... zbyt ciasne dla niektórych członków zespołu. Zbiorowy sukces jest znaczny: po zaledwie trzech latach od odkrycia otworu, Studnia Pod Nową Bazą stała się najgłębszą jaskinią samodzielnie wyeksplorowaną przez krakowską Sekcję.

Nową drogą na Chobutse w Himalajach Rolwalingu

MACIEJ KIMEL

12:15

W porównaniu z rejonem Mount Everestu obszar nepalskiej doliny Rolwaling w Himalajach leży na peryferiach zainteresowań trekkingowców i himalaistów. Maciej Kimel i Wadim Jabłoński dostrzegli w tym rzadko eksplorowanym regionie potencjał do wytyczenia nowej drogi w stylu alpejskim na trudny technicznie szczyt, bez dodatkowej pomocy tragarzy. Za cel przyjęli północno-wschodnią ścianę liczącego 6680 m szczytu Chobutse. Maciej i Wadim mieli już na koncie немало wspólnych przejść, między innymi w najtrudniejszych partiach Tatr i na dziewiczych sześciotysięcznikach w Pakistanie. Żaden z nich nie był jednak dotychczas powyżej granicy 6200 metrów. Mimo to mierzącą 1600 metrów, posiadającą wiele wymagających i ryzykownych odcinków drogę Maciej i Wadim pokonali w ciągu trzech dni. 16 października, po nocnym biwaku w lodowej grocie i pokonaniu nieasekurowanej śnieżnej grani, dwuosobowy zespół stanął na szczycie Chobutse. Zejście przy słabej widoczności oraz załamaniu pogody zajęło dwa i pół dnia. Nowo wytyczona droga otrzymała nazwę „Just Breathe” i wycenę M5 W14 R/X.

12:45–13:05 | PRZERWA

**13:05–15:40 | BLOK X |
FOTOPLASTYKON | GOŚCIE SPECJALNI**

Płaskowyż Deosai. Biało, zimno i do celu daleko

MONIKA WITKOWSKA

13:05

Pomysł pierwszego w historii prawdziwie zimowego trawersu drugiego najwyższego płaskowyżu świata: Deosai, pakistańskie władze uznały początkowo za zbyt... niebezpieczny. W końcu jednak autorki śmiałego planu: Monika Witkowska (druga Polka na K2) i Joanna Mostowska (pierwsze kobiece przejście Islandii z północy na południe) zdołały uzyskać oficjalną zgodę i rozpoczęły wędrówkę. Przemierzając się na nartach, ciągnąc swój ekwipunek na sankach, pokonywały zasypane śniegiem, odcięte od cywilizacji pustkowia. Poza opowieściami z pionierskiego przejścia, usłyszymy również, jak jedzie się po Karakorum Highway, jak żyje lokalny król i co robić, gdy napotka się himalajskie niedźwiedzie.

5000 km pieszo przez Góry Skaliste

KAMILA KIELAR

13:40

Jedną z najaktywniejszych kolosowych prelegentek, laureatka Kolosa za rok 2018, Kamila Kielar, w swoich podróżach łączy elementy wyczynowe i poznawcze. Dlatego pięciomiesięczna wędrówka przez pięć stanów, od Nowego Meksyku do Montany, będzie tylko częścią opowieści, którą Kamila przywoła z Continental Divide Trail – najbardziej wymagającego szlaku w Potrójnej Koronie Wielkich Szlaków Amerykańskich. Wędrówka przez Góry Skaliste w tempie piechura pozwoliła jej dokładnie przyglądać się nie tylko spektakularnym górskim krajobrazom, ale też zjawiskom i zmianom po drodze. Relacja Kamili będzie więc w równym stopniu opowieścią o amerykańskim społeczeństwie, przyrodzie i relacjach w subkulturze wędrówców. Podróż przez dział wód kontynentalnych, ale i przez podzielony kraj.

Fitz Roy – 40. rocznica

WIESŁAW BURZYŃSKI, MICHAŁ KOCHAŃCZYK

14:15

Jesienią 1984 roku Piotr Lutyński, Wiesław Burzyński, Mirosław Dąsał, Michał Kochańczyk i Jacek Kozaczkiwicz znali patagoński szczyt Fitz Roy, jeden z najtrudniejszych do zdobycia szczytów na świecie, tylko z opisów i fotografii.

W Wigilię, 24 grudnia, stanęli na jego wierzchołku jako pierwsi Polacy. Przeprowadzili nową drogę na północnej ścianie, nazywaną od tej pory „Polaca”. Droga ta do tej pory nie została powtórzona. Chociaż oficjalne gratulacje zdobywcom przekazał nawet papież, wyprawa patagońska nie zdobyła też w tamtym czasie adekwatnego rozgłosu. Był to w dużej mierze skutek decyzji zespołu, przypieczętowanej przez Piotra Lutyńskiego, żeby swoją obecnością na ekranie nie legitymizować reżimowej telewizji PRL-u. Cała piątka zdobyła jednak niewątpliwą szacunek i renomę w polskim środowisku alpinistycznym, które zaowocowały również kolejnymi zaproszeniami na wspinaczkowe ekspedycje. W 40. rocznicę tego doniosłego wydarzenia, uczestnicy patagońskiej wyprawy Klubu Wysokogórskiego Kraków zostaną uhonorowani Nagrodą Specjalną Kolosów.

Od Vilcabamby po Ponidzie**ELŻBIETA DZIKOWSKA****14:50**

Dla wielu Polaków Elżbieta Dzikowska była pierwszą przewodniczką po dalekim świecie. W 1976, z Tonym Halikiem, jako pierwsi Polacy dotarli do ruin zaginionego miasta Vilcabamba, ostatniej stolicy Inków. Jako niestrudzona podróżniczka, znawczyni sztuki i kultur Ameryki Łacińskiej, promotorka podróżowania po Polsce, autorka wielu książek i filmów dokumentalnych, zdobyła szczególne miejsce w sercach kilku pokoleń Polaków. Była współautorką około trzystu programów i filmów z cyklu „Pieprz i Wanilia”. W dziewiątej już dekadzie życia nie rezygnuje z aktywnego przemierzania Polski ani odwiedzania odległych krajów. W tym roku decyzją obu Kapituł Kolosów pierwsza dama polskiego świata podróżniczego otrzyma statuetkę Super Kolosa.

16:00–16:50

FINAŁ (II): Ceremonia wręczenia NAGRODY DZIENNIKARZY, KOŁOSÓW w kategoriach: ALPINIZM, EKSPLOMACJA JASKIŃ, PODRÓŻE i WYCZYN, NAGRODY SPECJALNEJ KOŁOSÓW, SUPER KOŁOSA, GRAND PRIX WYSTAWY FOTOGLOB oraz NAGRÓD PUBLICZNOŚCI

Prowadzący: Kamila Kielar i Dominik Bac

16:50–17:00 | PRZERWA**17:00–17:55****Niespodzianka****18:00–18:20**

Konkurs z nagrodami dla osób biorących udział w wyborze laureatów nagród publiczności

15:40–16:00 | PRZERWA

Piątek, 22 marca

17:00-17:30

SPOTKANIE PROMOCYJNE

Gran Canaria zaprasza

MAGDA ADAMCZYK

Ta hiszpańska wyspa w sercu archipelagu Wysp Kanaryjskich jest swoistym kontynentem w miniaturze. Piękna pogoda rzadko bierze tam urlop, a jej ciepły klimat zachęca do przyjazdu przez cały rok. Natura stworzyła na Gran Canarii wspaniałe krajobrazy oraz przestrzeń do aktywnego wypoczynku na wszelkie możliwe sposoby.

KANDYDACI NOMINOWANI DO NAGRÓD FINANSOWYCH MIASTA GDYNIA*

17:35-18:05

W 50 dni z Polski do Maroka na rowerze

JAKUB MATŁOKA

Jakub zaplanował podróż rowerem z Polski do Santiago de Compostela w Hiszpanii, jednak jego podróż zakończyła się w Marrakeszu. Łącznie przejechał 5500 kilometrów w przeciągu 50 dni. Wyruszył zaraz po zaliczeniu egzaminów, na nieprzetestowanym rowerze, bez przygotowania kondycyjnego ani umiejętności survivalowych. Poprzez kontakty z miejscowymi społecznościami poznawał ich kulturę i zwyczaje. Walka z warunkami pogodowymi, podjazdy o nachyleniu 26%, choroby i problemy z rowerem były częścią trudów podróży.

18:10-18:40

Polonusem na Horn

HENRYK WOLSKI

W 2004 kpt. Henryk Wolski został wyróżniony na Kolosach za opłynięcie pod żaglami, jako pierwszy Polak i szósty żeglarz na świecie, bieguna północnego. W 2011 roku okrążył Przylądek Horn na znanym w owym czasie jachcie klasy Bruceo, „Polonus”. Etapowa wyprawa dookoła Ameryki Południowej sięgała dalszych akwenów i zahaczała również o obszar Antarktyki. Kapitan Wolski dowodził etapem „hornowym”. Uczestników rejsu interesowało nie tylko sportowe opłynięcie przylądka, ale i cała związana z nim historia, począwszy od jego odkrycia przez holenderską wyprawę 1616 roku. Henryk Wolski nie tylko przypomni rejs przez Horn, ale opowie też o swoim nowym projekcie żeglarsko-historycznym.

18:45-19:15

Na Bałkany nigdy nie jest za późno!

HENRYK DEPTUŁA

Henryk Deptuła to najstarszy kandydat do nagrody „Wiecznie Młodzi” w historii. W 2022 roku, w ciągu 30 dni, pokonując ok. 6 tysięcy kilometrów samochodem kombi przystosowanym do spania, Henryk Deptuła odwiedził najciekawsze miejsca w Słowenii, Chorwacji, Bośni i Hercegowinie, Czarnogórze, Albanii, Macedonii, Serbii i częściowo w Grecji. Regułą było spanie w namiocie oraz taniach pensjonatach prywatnych. Wszystko to nie było niczym wielkim, gdyby nie wiek podróżnika, który ma już ukończone 85 lat. W planach ma podróż na Nordkapp.

**Kandydaci dodatkowo nominowani do Kolosów (Tomasz Sobania, Piotr Kilian) i Fotoplastykonu (Adrianna Jarczyk) mają prelekcje na dużej sali.*

19:20-20:05

„Śladami ginących plemion i zwyczajów - Indie, Bhutan, Nepal”

ANITA POGORZELSKA (odtworzenie zapisu prelekcji)

Rdzenne społeczności przeobrażają się dziś w zawrotnym tempie. Anita Pogorzelska od lat z pasją stara się przyglądać kulturom i tradycjom, które odchodzą. W minionym roku postanowiła odwiedzić lud Raute – ostatnich nomadów Nepalu, żyjących w izolacji i symbiozie z naturą. Droga do upragnionego celu zaczęła się w Delhi i wiodła przez góryste szlaki Bhutanu. Spotkanie z Rautami, choć krótkie, okazało się kolejnym cennym doświadczeniem podróżniczym.

11:00-11:50

WARSZTATY MEDYCZNE

„Zdrowie w podróży z dziećmi”

AGNIESZKA WROCZYŃSKA

To już stały i niezmiennie wartościowy punkt w kolosowym programie: warsztaty medyczne dr Agnieszki Wroczyńskiej, specjalistki medycyny morskiej i tropikalnej oraz aktywnej podróżniczki. W tym roku podczas warsztatów wspólnie poszukamy odpowiedzi na pytania nurtujące rodziców podróżujących z dziećmi: czy dalekie wyjazdy z dziećmi mogą być bezpieczne? Komu przydają się szczepienia przed podróżą? Czy malaria jest groźna dla dzieci i jak jej zapobiegać? Co zrobić, w razie problemów zdrowotnych u dziecka w podróży? Będzie praktycznie, na przykładach konkretnych sytuacji i ze wskazówkami, jak sobie radzić na wakacjach z dziećmi pod każdą szerokością geograficzną.

12:00-12:50

SPOTKANIE AUTORSKIE

Ale piękna Polska!

DOROTA BRONIKOWSKA

Książka nominowana do Nagrody im. Macieja Kuczyńskiego

Nie jest to z pewnością kolejny przewodnik krajoznawczy. W swojej książce Dorota Bronikowska zebrała dziewiętnaście opowieści o miejscach i skarbach, które odkryła podczas podróży po Polsce poza utartymi szlakami. Ich bohaterami są niezwykli ludzie, którzy żyją, tworzą i zmieniają swoje małe ojczyzny w różnych zakątkach naszego kraju. Jest też mowa o glinianym kubku, który ściągnął pioruny, o polskiej Arce Noego i odkryciach w klasztorze benedyktynek. Wśród bohaterów pojawi się także spotkanie na Dolnym Śląsku autor okładki książki „Ale piękna Polska!”

13:00-13:50

SPOTKANIE Z AUTOREM

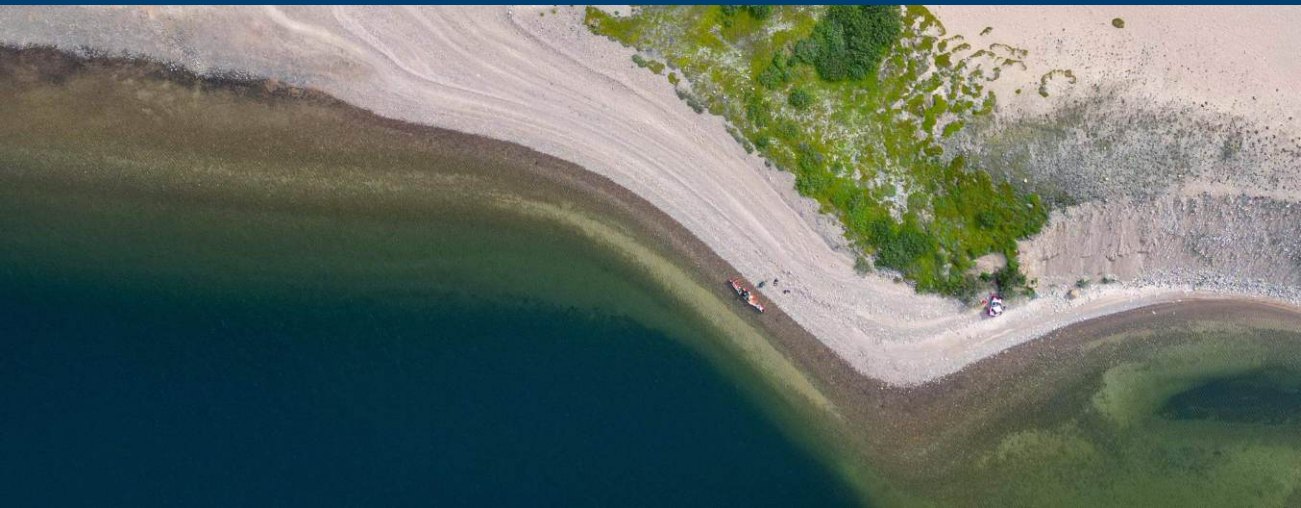
Prowadzenie: DAGNY KURDWANOWSKA

Ostania minuta. Pieszko przez antropocen

TOMASZ ULANOWSKI

Książka nominowana do Nagrody im. Macieja Kuczyńskiego

Żyjemy w antropocenie. W czasach, których ponurym wyróżnikiem stało się piętno odciskane przez człowieka na ekosystemie i funkcjonowaniu Ziemi. Tomasz Ulanowski przez osiemnaście lat obserwował, śledził i dokumentował brutalny wpływ naszego gatunku na środowisko. Jego spojrzenie jest spojrzeniem podróżnika, oraz dziennikarza naukowego, który na kanwie bezpośrednich doświadczeń, wędrówek nad Bałtykiem, na Svalbardzie i w innych miejscach, przedstawia fakty oraz dzieli się refleksjami i odczuciami względem zachodzących zmian.

16:00-16:50

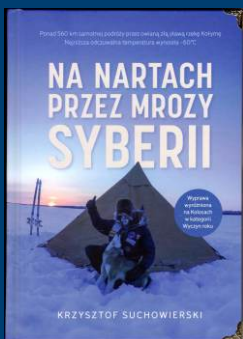
SPOTKANIE AUTORSKIE

Prowadzenie: MONIKA OLSZEWSKA

Na nartach przez mrozy Syberii

KRZYSZTOF SUCHOWIERSKI

Para nart, sanie z prowiantem i ekwipunkiem, czworonożny kompan i skrajne mrozy Syberii. W 2016 roku Krzysztof Suchowierski zaimponował swoją ekstremalną podróżą, która przyniosła mu kolejne wyróżnienie w kategorii Wyczyn. Na stronach jego nowej książki możemy towarzyszyć autorowi w niezwykle wymagającej wędrówce przez 560 kilometrów śnieżnego półpustkowiaka ku Kołymie. „Na nartach przez mrozy Syberii” to nie tylko opowieść o odwadze i determinacji, ale także o ludziach, którzy w bezlitośnie surowych warunkach potrafią okazywać serdeczność i krzepiącą gościnność.

19:00-19:40

Maroko rowerem, czyli przygoda kompletna

JAN SKULICZ

Gdy Europę chwytał zimowy chłód, a wiele wędrownych ptaków już dawno zmieniło kontynent, na Afrykę, Jan Skulicz zaczął się zastanawiać, czy nie pójść w ich ślady... Maroko, które leży raptem 4 godziny lotu od Krakowa pozwoliło mu poczuć trud wędrowca na własnym karku – i na własnym rowerze. Maroko to kraj kompletny. Od Oceanu Atlantyckiego do Atlasu Wysokiego łączy morską świeżość, górski chłód i saharyjski piach – prawdziwy kalejdoskop sił natury. Była to jedna z tych podróży, podczas których można zaniemówić z wrażenia – aby potem stać się gawędziarzem...

19:50-20:30

Pół roku po morzach i wyspach Azji południowo-wschodniej

ŁUKASZ TOCZYSKI

Czasem najtrudniejsze przemeblowania życiowe przynoszą najpiękniejsze rzeczy. Łukaszowi Toczykowskiemu przyniosły wspaniały rejs katamaranem przez Azję Południowo-Wschodnią aż do Australii. Morska przeprawa zmieniła się następnie w kilka miesięcy włóczęgi motocyklem po wyspach Indonezji i Filipin takich jak Sumba, Rote, Timor czy Dinagat. Udało mu się zrealizować marzenie o dotarciu do dalekich miejsc poza szlakami turystycznymi. W opowieści Łukasza nie zabraknie przygód, ucieczek, a nawet aresztowania. Będzie też o tym, jak można pracować zdalnie z najmniej czystych rejonów świata i czerpać z dnia całymi garściami.

18:10-18:50

Wyprawa do źródeł starożytnego Oksusu

IGA CICHÓŃ, PAWEŁ RUT

Na przełomie lipca i sierpnia 2023 roku dwoje podróżników: Iga Cichoń i Paweł Rut podjęli się przedsięwzięcia, którego celem było dotarcie do najbardziej niedostępnej części Afganistanu. W tzw. Korytarzu Wacharńskim, leżącym w północno-wschodniej części kraju, przekroczyli źródła Amu Darii i dotarli do obozowisk kirgiskich nomadów nad Jeziorem Chagmaqtin. Pokonując liczne przeszkody, także te stworzone przez talibów, udało im się przeniknąć do koczowniczej społeczności ludzi hodujących zwierzęta na wysokościach około czterech tysięcy metrów n.p.m., bytujących w niezwykle surowych warunkach i zachowujących swoje tradycje, barwne stroje i zwyczaje.

Niedziela, 24 marca

12:00-12:40

SPOTKANIE AUTORSKIE

Lato w Hiszpanii. Wędrówka po kres półwyspu

KATARZYNA NIZINKIEWICZ

Latę 2021 roku przeszła pieszo przez Hiszpanię, od jej skrajnie wschodniego punktu: Cap de Creus nad Morzem Śródziemnym, do najbardziej zachodniego: Cabo Touriñán nad Atlantykiem. Idąc przez Pireneje i Kordylię Kantabryjską, wybierała możliwie bezludne miejsca. Kiedy zabrakło jej gór, szła nadmorskimi ścieżkami wzdłuż wybrzeża. Omijała popularne szlaki, biwakowała w namiocie. Czasami przyjmowała zaproszenia do prywatnych domów. Chciała poczuć atmosferę dawnych wędrówek sprzed epoki komercjalizacji szlaków długodystansowych i pielgrzymkowych. Doświadczenia Katarzyna Nizinkiewicz zawarła w książce „Lato w Hiszpanii”, którą wydało Wydawnictwo Kontynenty.

Polsat Plus Arena Gdynia – salon (wydawnictwa, outdoor, przygoda)

W czasie 26. OSPZiA w Polsat Plus Arena Gdynia będzie można oglądać wystawy:

PARTER

Wystawa zdjęć zakwalifikowanych do 21. finału konkursu FotoGlob 2024

PIĘTRO

Wystawa „40-lecie pierwszego przepłynięcie kanionu Colca w Peru”, oprócz relacji z przedsięwzięcia zaliczanego do najważniejszych eksploracji XX wieku, przybliży inne spektakularne osiągnięcia członków wyprawy Canoandes '79, oraz ich wkład w rozwój doliny Colca, dzięki któremu stała się ona drugą po Machu Picchu atrakcją turystyczną tego kraju. Wystawa ma kontynuację na parterze, obok baru.

Opracowanie programu: MART

Zdjęcia: archiwum MART, Katarzyna Augustyn, Jędrzej Józefowicz, Dagmara i Leszek Jurecy, Kamila Kielar, Michał Kozok, Michał Łukasiewicz i Karolina Gawoniz, Tomasz Pasiek, Karol Stańczak, Marcin Tomaszewski

Skład, projekt graficzny: Paweł Lewinowicz
Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programie.

P O Ż E G N A N I A

KRZYSZTOF „KRZYKACZ” BELCZYŃSKI (1971-2024)

Taternik, alpinista, jeden z najlepszych wspinaczy w historii Klubu Wysokogórskiego Toruń.

Na wyżyny wspiął się także jako naukowiec – był uznanym profesorem astrofizyki i pracownikiem Centrum Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika PAN. Krzysztof Belczyński przez środowisko naukowe i wspinaczkowe będzie pamiętany jako człowiek o niespożytej energii i zaraźliwym entuzjazmie. Góry zdobywał tak, jak żył: z pasją i pozytywną zachłannością.

Odkąd w 1990 roku został członkiem KW Toruń, pokonał blisko tysiąc dróg wspinaczkowych na czterech kontynentach. Warto podkreślić nowe przejścia ścian m.in. na zachodniej ścianie Denbor Brakk w Karakorum, na Mount Thor na Ziemi Baffina, Torre Sur w masywie Torres del Paine oraz Citadel w masywie Kichatna Spires na Alasce, za które otrzymał zespołowego Kolosa w kategorii alpinizm.

KAPITAN RYSZARD WOJNOWSKI (1957-2024)

Jeden z najwybitniejszych polskich żeglarzy, właściciel i kapitan jachtu „Lady Dana 44”, na którym odbył pierwszy polski rejs wokół bieguna północnego. Przepłynął ponad sto tysięcy mil morskich na wszystkich oceanach świata. Był ceniony za żeglugę w klasycznym stylu, zgodnie z zasadami żeglarskiej etyki.

W 2004 roku, po latach spędzonych za granicą, powrócił do aktywnego żeglarstwa jako drugi oficer jachtu „Panorama” w rejsie na Antarktydę, podczas którego opłynął przylądek Horn. W 2013 roku dowodzony przez niego jacht jako pierwsza polska jednostka pokonał Przejście Północno-Wschodnie, a rok później Przejście Północno-Zachodnie. W latach 2017-2018 Ryszard Wojnowski opłynął świat. Do Polski wrócił przepływając kolejny raz Przejście Północno-Wschodnie.

Wraz z załogą „Lady Dany 44” otrzyma dwukrotnie Kolosa w kategorii Żeglarstwo za rok 2013 i 2014. Był także laureatem Srebrnego Sekstantu oraz wielu innych prestiżowych nagród i wyróżnień środowiska żeglarskiego.

kwiecień

GDY

kalendarz imprez

13.04 Grand PRIX Gdyni w biegach górskich

20-21.04 Runmageddon

maj

10-12.05 Żeglarski Puchar Trójmiasta

10-12.05 Ogród & Wielka Majówka

11.05 Grand PRIX Gdyni w biegach górskich

24.05-3.06 Gdynia Classica Nova

czerwiec

15.06 Grand PRIX Gdyni w biegach górskich

22-30.06 Gdynia Design Days

21.06 Nocny Bieg Świętojański

21-30.06 Święto Morza

22.06 Cudawianki

22.06-11.08 Scena Letnia Teatru Miejskiego

28.06-14.07 Gdynia Sailing Days

lipiec

3-6.07 Open'er Festival

13-21.07 FIBA U20 European Championship 2024

18-21.07 Polboat Yachting Festival

19-21.07 Ladies' Jazz Festival

19-21.07 Globaltica Festiwal Kultur Świata

sierpień

2.08 Night Run

2-4.08 Enea IRONMAN 70.3 Gdynia

17-18.08 Red Bull Konkurs Lotów 2024

21-25.08 Nagroda Literacka Gdynia

31.08 Bieg Morskiego Komandosa

29.08-1.09 Weekend Architektury

wrzesień

20-22.09 Dary Ziemi

23-28.09 49 Festiwal Polskich Filmów Fabularnych

październik

4-7.10 Festiwal Filmowy Niepokorni Niezłomni

Wykłęci

listopad

11.11 Gdynska Parada, Bieg Niepodległości

Scena Letnia Teatru Miejskiego

Open'er Festival

Globaltica

Ladies' Jazz Festival

Enea IRONMAN 70.3

Polboat Yachting Festival

Nagroda Literacka Gdynia

GDYNIA
moje miasto